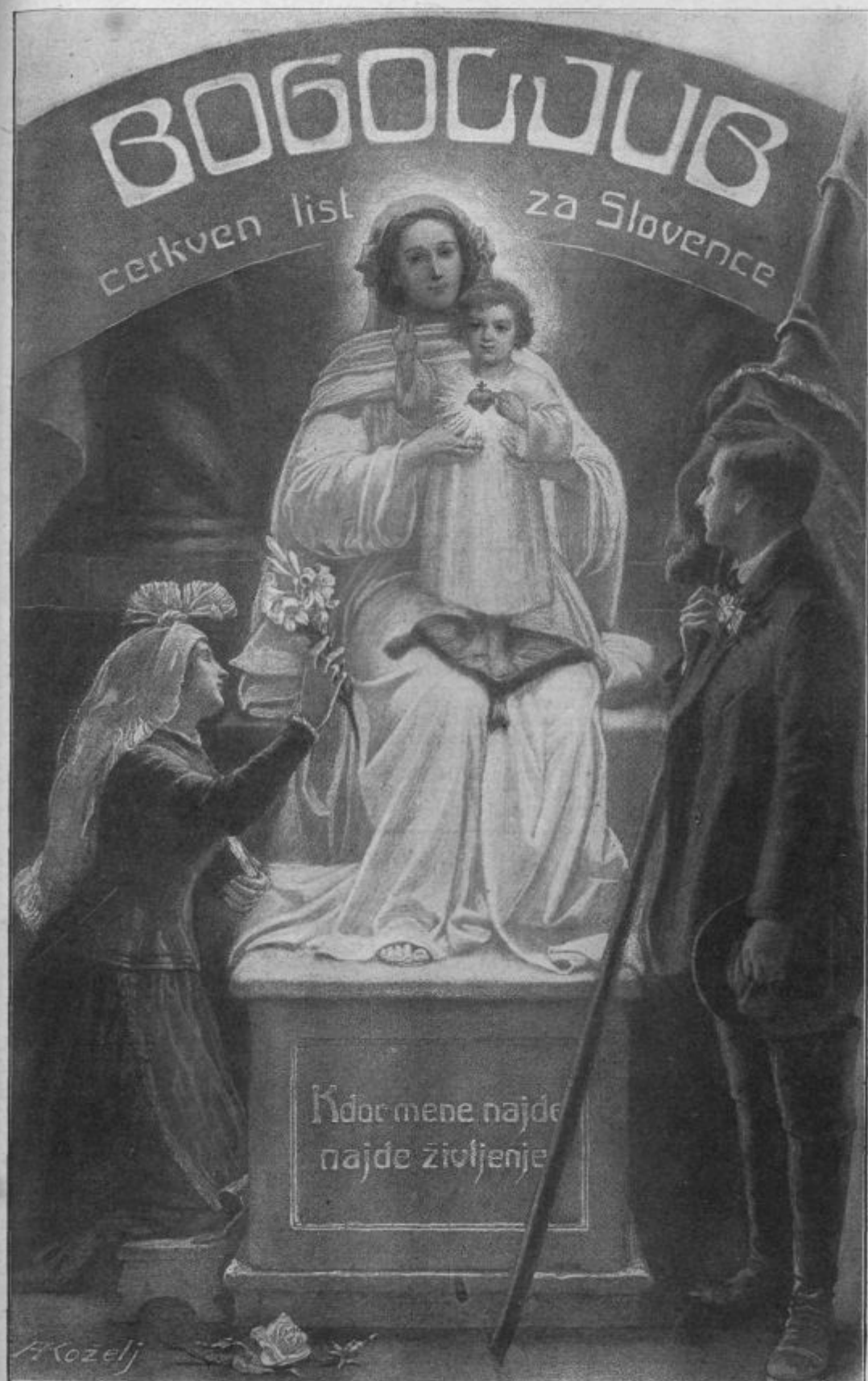

Koledar za junij 1917.

Mesečni namen apostolstva molitve, določen od sv. očeta:

Zgodnje obhajilo otrok po papeževem dekretu.

Dnevi		Godovi	Posebni nameni apostolstva molitve so vsak dan še vse važne, nujne zad.	Češčenje presv. Rešnj. Telesa	
				ljubl. škof.	lavant. škof.
1 2	Petek Sobota	Juvencij. Marcelin	Pravo češčenje presv. Srca Jezus. Ugodno vreme; naši ranjenci	Uršulinke Lj. Škocijan p. D.	Sv. Anton v Slov. gor.
3 4 5 6 7 8 9	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Sv. Trojica Frančišek Ks. Bonifacij Norbert Sv. Rešnj. Telo Medard Primož	Ziva vera v skrivnosti božje. Odraščena mladina Odvrnitev kuge, lakote in vojske Duhovnije, ki nimajo pastirja Bratovščina presv. Rešnjega Telesa Novomašniki Družba sv. Mohorja	Soteska Škocijan pri T. Ježica Mirna peč Planina pri V. Grčarice Ajdovec	Ljutomer Sv. Jurij na Ščavnici St. Peter pri Radgoni
10 11 12 13 14 15 16	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Marjeta, kralj. Barnaba Janez F. Anton Pad. Bazilij Srce Jez. Frančišek R.	Katoličani na Angleškem Katoliški tisk Stanovitnost v dobrem Redovi sv. Frančiška Katoličani v Carigradu in M. Aziji Zadostilno sv. obhajilo Zvestoba in čistost zakon. stanu	Črni vrh nad I. Lučine Vrhpolje p. V. Štanga Št. Vid pri Zat. Št. Vid pri Lj. Št. Vid pri Vip.	Kapele Sv. Križ pri Ljutomeru Mala nedelja Veržej Marenberg
17 18 19 20 21 22 23	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Adolf Feliks Julijana Silverij Alojzij Ahacij Eberhard	Naši bogoslovci Srečna vrnitev vojakov Avstrijska cesarska hiša Cerkve sv. Jožefa v Ljubljani Šolska mladina Rudarji Gorečnost za sv. vero	Topla reber Št. Vid p. Cirk. Zelimlje Preserje Kovor Škofja Loka Trska	Remšnik Brezno Muta Sv. Ožbalt Sopota Sv. Jernej p. R.
24 25 26 27 28 29 30	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Janez Krst. Viljem Janez in Pavel Hema Leon II. Peter in Pavel Spomin sv. P.	Abstinenčno gibanje Sotrudniki Bogoljuba Edinost med katol. strankami Koroško Spolnjevanje božje volje Sv. oče in rimsko vprašanje Vsi ta mesec umrli	Preška Zasip Vojsko Dragatuš Črnomelj Sv. Peter v Lj. Radeče	Šmarje Sv. Jurij ob južni železn. Ponikva Zibika

Odpustki

za mesec junij 1917.

1. Petek, prvi v mesecu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati brez velike težave, pa v farni cerkvi.

2. Sobota, prva v mesecu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta.

3. Nedelja, prva v mesecu. Presv. Trojica. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi

nekač časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir dvakrat; c) tretjerednikom -- redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

7. Četrtek, prvi v mesecu. Praznik presv. Rešnjega Telesa. 200 dni odpustka vsem vernikom, ki prejmo sv. obhajilo in gredo za procesijo. — Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa eden danes ali v osmini pod pogoji kakor 1. dan, eden pa samo danes pod istimi pogoji; b) udom bratovščine uboge duše v vicah; c) udom bratovščine sv. Družine; d) vsem vernikom, ki prejmo svete zakramente in obiščejo cerkev, v kateri je ustanovljena rožnovenska bratovščina; e) tretjerednikom kakor 3. dan. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

13. Sreda. Sv. Anton Padovanski. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 3. dan.

BOGOLJUB

Stane za celo leto K 3.—, za Nemčijo K 3'50, za Ameriko in vse ostale zunanje kraje K 4.—.

Izhaja na začetku vsakega mesca.

Spisi in dopisi se pošiljajo uradništvu, naročnina in darovi pa upravnikištvu „Bogoljuba“ v Ljubljani.

Najlepši sprehod: Sveti križev pot.

O ljubi sveti križev pot, nate smo preveč pozabili!

Večkrat mi je že hodil križev pot na misel, da bi bilo dobro o njem kaj reči v »Bogoljubu«, pa ker je vedno toliko potrebnega pisati, se je pa le odlagalo. Zadnjič enkrat pa je »Domoljub« neka napisal o križevem potu, seveda po svoje, prav čedno. Ko tisto vidim, mi šine v glavo: koliko bolj kakor ta je poklican pisati o križevem potu »Bogoljub«! Takoj v prvi prihodnji številki mora povedati nekaj o križevem potu — seveda zopet po svoje.

Sicer o križevem potu nismo popolnoma molčali. Saj je na začetku vojske prinesel »Bogoljub« cel nov križev pot za vojni čas. A križev pot je tako izvrstna molitev, in posebno za vojni čas tako primerna, da ga je treba še posebe in prav močno priporočiti.

Križev pot — izvrstna pobožnost.

Lahko rečemo: Za sv. mašo in sv. obhajilom, kjer imamo opraviti z živim Jezusom, je križev pot najimenitnejša pobožnost. In to iz več vzrokov.

Prvič zaradi obilnih odpustkov. Odpustkov sicer ne manjka; a zaradi tega,

če jih je mnogo, svoje cene nič ne zgube, in zato jih ne smemo prezirati in vnehati puščati. Za vsak popolni odpustek je treba navadno prejeti sv. obhajilo; pri križevem potu se dobe popolni odpustki brez obhajila. Ne pozabite ali na začetku ali vsaj med križevim potom obuditi misli, da želite biti deležni vseh odpustkov, ki jih je mogoče dobiti pri križevem potu; oziroma: napravite namen, komu jih hočete nakloniti. Posebno zdaj, ko je v vicah toliko duš padlih vojakov, je potrebno, da jim odpustke kupoma pošiljamo tja doli in to dan za dnem.

Drugič je križev pot izvrsten sam na sebi, in sicer najprej zato, ker z njim častimo Jezusovo trpljenje. Da govorimo moderno: Križev pot je naša sožalnica trpečemu Jezusu. Če je tebi hudo, če si bolan, če ti umre mati, žena, mož ali sin, ali ti je vseeno, če ti kdo privoščil kako lepo besedo ali ne? Oh, kako dobro dene trpečemu človeku, če vidi, da drugi z njim čutijo, da njegova bolečina tudi druge boli, da bi mu radi bolečine odvzeli, in ker je ne morejo, mu vsaj izrekajo sočutje, sožalje. Najhujše stori človeku, če nima nikdo srca zanj, če se v bolečinah nobeden zanj ne zmeni. Glejte, Jezus je imel in še ima tudi

216
človeško srce, ki čuti kakor čuti srce vsakega človeka. Če ga tolažimo, milujemo, v trpljenju občudujemo, zanj zahvaljujemo, mu to zelo dobro dene. Če pa ne, če se čuti preziranega, mu je pa hudo. Zato toži s sv. pismom: »Iskal sem ga, ki bi me tolažil, pa ga nisem našel.« Nasprotno pa zopet pravi: »Po množini mojih bolečin so tvoje tolažbe razveseljevale moje srce.« To se pravi: Kolikor večje so moje bolečine, toliko bolj me razveseljujejo tvoje tolažbe. Bolečine Jezusove so pa velike. Sam pravi: »Poglejte, če je bolečina kakor bolečina moja!« Ker je tako velika njegova bolečina, ga tudi naše sočutje zelo razveseljuje; zato mu je križev pot, pobožno moljen, zelo prijetna pobožnost.

Tretjič je križev pot izvrstna molitev, ker nam daje tako lepih nauk in nas uči toliko lepih čednosti. Dveh reči nas posebno uči: sovražstva do greha in vdanosti v trpljenje. Te dve reči si moramo pri križevem potu posebno zabičevati v dušo, vtiskati v srce in delati o njih trdne sklepe. Ko bi le ne molili tako brezmiselno, ko bi le ne govorili tako tjavendan lepih besedi! Kako malo se vjema to, kar pri križevem potu govorimo, s tem, kar navadno mislimo, govorimo in delamo! Pri križevem potu zagotavljamo Gospodu ljubezen do križa, v resnici se pa križa na vso moč otresamo in nobene reči bolj ne sovražimo kakor križa...

V času vojske je križev pot še posebno primerna in izvrstna molitev. Kako velika je podobnost med trpljenjem Jezusovim in trpljenjem trpinov-vojakov! Ko bi imeli čas, bi se pri vsaki postaji malo pomudili, da pokažemo, kako se da trpljenje Jezusovo na sedanje trpljenje in trpine obračati, kako se da primerno in pristrčno moliti. N. pr. V. postaja: O Gospod, daj jim, da bodo vsi Cirenejci! Ko že morajo trpeti, naj bi se vsaj mirno vdali v neizogibno trpljenje, naj vzljubijo križ, naj ga ne nosijo rohneč, kolneč... Usmili se jih, usmili! — VI. postaja: Tvoja kronana glava, tvoj okrvavljeni zapljuvani obraz, tvoje mile

solzne oči naj se jim vtisnejo v dušo kakor v prt Veroničin... in naj jih krepčajo v trpljenju. — IX. postaja: Tebe so valjali, suvali in pobijali tam po tleh kakor se pobija zver; oni se tudi valjajo tam po bojiščih v bolečinah... Hiti, hiti jim na pomoč!... — X. postaja: Usmili se grešnikov zaradi pijanosti in nečistosti, ki ju je svet poln... za katera si trpel pri tej postaji.

Najprimerneje pa je križev pot moliti za umirajoče. XI. postaja: Tvoje rane, tvoje bolečine, kri, ki je pri tem tekla curkoma... oh, naj ne bo to zastoj! Pri teh ranah in bolečinah te rotim: pridi jim na pomoč! — XII. postaja: Tvoja smrt naj bo njim in nam vsem v rešenje in življenje. Daj jim milost desnega razbojnika, naj bo mnogo mnogo Dizmov, daj jim milost kesanosti v zadnji uri! — XIII. postaja: Pri tvojih bolečinah, o žalostna Mati, te rotim: prosi zanje, kaži nebeškemu Očetu svoje solze in svojega Sina: o truplo, njegove rane in kri! Izprosi jim srečno smrt! — XIV. postaja: Daj vsem, kateri so že v grobu, večni mir; naj bo njih grob čistiljiv kakor tvoj, in naj veličastno od smrti vstanejo kakor ti! Tvoja krvava pot čez Kalvarijo naj jim pomaga k večnemu zveličanju!

Po Jezusovem vstajenju so Marija in ž njo drugi prijatelji Jezusovi radi hodili po sveti poti, ki jo je Jezus prehodil s križem na ramah — čez Kalvarijo. Hodimo tudi mi radi po isti poti! Najlepši sprehod!

Kolikokrat ga molimo.

Napačna je misel, da je križev pot samo za post, za postne petke ali postne nedelje. Seveda je takrat najprimernejši čas za to pobožnost. A vendar je križev pot primeren za celo leto in vsak dan. Nekateri ga tudi molijo vsak dan. Res, kdor ima čas moliti in ni daleč od cerkve, ne more poleg sv. maše in sv. obhajila nič koristnejšega storiti kakor da moli vsak dan križev pot. Vsak pa, če bi tudi rad, vsak dan nima časa. No pa vsakomedeneljo! Najlepši sprehod v nedeljo popoldne je pot čez Kalvarijo, od postaje do postaje. Če je

pa vsako nedeljo preveč, pa vsaj enkrat na mesec.

Če nas vse ne moti, so časih križev pot bolj molili kakor sedaj. Po mnogih župnijah so ga vsako nedeljo popoldne — po končani božji službi verni ljudje molili skupno. Navadno je kak moč naprej molil. Ta lepa navada je zelo ponehala. Kaj je temu vzrok? Če se ne motimo, nekoliko »molitvena ura«. Vprašanje pa je, če je to kak dobiček, ako se mesto križevega pota vpelje molitvena ura. Ker je pa »ura« tudi dobra, zato vam damo dober svet, da združite večkrat križev pot z molitveno uro. Nekatere »ure« ne zadostujejo za celo uro; vpletite križev pot vmes ali ga dodajte na začetku ali na koncu ure. Tako boste zadeli najbolje. »Ura« se tudi nekako okrajša, če se križev pot vmes vplete. Poleti je poleg tega križev pot najboljši pomoček zoper — spanec.

Kako ga molimo.

Samo nekaj malega bodi povedano, ker glavno je že tako znano.

Če ga moliš sam, moraš iti od postaje do postaje; če več skupaj, vsaj tisti, ki naprej moli, drugi pa vstajati in poklekati. Ni pa dolžnost, če sam moliš, da moraš

klečati. Tudi stoje ga lahko dobro opraviš; glavna stvar je to, kaj misliš. (Ljudje večkrat poklekajo, ko ni dolžnost, in ne poklekajo, ko bi bila dolžnost. N. pr. ob pogrebi pri tistih očenaših poklekajo v prst in blato, v cerkvi na suhem pred izpostavljenim Najsvetejšim pa ne). — Očenaš moliti pri postajah ni zaukazano. — Premišljaj trpljenje Gospodovo po svoji možnosti. Če imaš čas, se pri postajah lahko malo dalj pomudiš. Če imaš malo časa, pa zadostuje v zadobljenje odpustkov, če prav na kratko opraviš. Navadno berete pri postajah iz knjižice. Če ga molite pogostokrat, je prav, če te molitve časih spreminjate. Molitvenik »Na Kalvarijo« ima 30 različnih križevpotnih molitev. Poskusite pa časih tudi s samimi svojo glavo malo misliti in premišljati, kakor je spredaj naznačeno.

Toliko za danes. Morda nismo govorili o križevem potu zadnjič. Je tudi neka bratovščina »vednega križevega pota«. V naših krajih je vpeljana pri frančiškanih v Novem mestu. Morebiti kdaj drugikrat kaj več o nji.

Najpride križev pot zopet bolj veljavi in v navado — posebno v tem vojnem času! Hodite radi na sprehod čez Kalvarijo!

Vojno-spominske in mirovno-obljubne cerkve.

V veliki sili delajo ljudje Bogu obljube in velikim dogodkom stavijo spomenike.

Tak čas velike sile in velikih dogodkov je sedaj. Zato se sliši od raznih strani, da delajo ljudje Bogu velike obljube ali da hočejo postaviti velike spominke. Na Nemškem in Francozskem bodo, kakor slišimo, pozidali mnogo novih cerkvâ v spomin na vojsko ali kot obljubo za mir in za srečen izid vojske. Enako pa tudi po drugih deželah. V Benetkah so pred nekaj meseci slovesno obljubili novo cerkev na otoku Lidu. Enako obljubo je napravil kardinal-dekan Vanutelli za Osti-

jo pri Rimu. Tudi v Budimpešti bodo zidali vojno-spominsko cerkev.

Na Dunaju so napravili tako obljubo na belo nedeljo. Mladi cesar sam s cesarico in vso cesarsko hišo, vsa duhovščina, vsi ministri in najvišji generali so bili zbrani ob tej priliki v cerkvi sv. Štefana. Nadškof-kardinal Piffl je naglas molil obljubno molitev, in cesar ž njim po tistem.

Kaj pa v naši ožji domovini?

V »Vzajemnosti«, glasilu slovenske duhovščine, smo duhovniki o tem že pisali in razpravljali, da bi napravili Slovenci v

tem velikem času, ko se bo odločila naša usoda, kako veliko »narodno oblubo«. Nasvetovalo se je to in ono.

Medtem so se pa take »oblube« ali že naredile ali se še napovedujejo. V Mariboru bodo pozidali v ta namen predmestno župno cerkev sv. Magdalene kot vojno-spominsko cerkev. Saj je pa tudi potreba! Župnija šteje 16.000 duš; cerkev pa kakor kaka dobra podružnica! Obrnili so se v ta namen za darove po celi lavantinski škofiji pa tudi izven škofije, menda po vsem Slovenskem. In prav je tako. Drug drugemu moramo pomagati in na roko iti, da bomo kaj poštenega naredili. — Iz Celovca se tudi sliši, da nameravajo zidati spominsko cerkev na tisti strani mesta proti Vrskemu jezeru. — Enako se je slišalo o Gorici, da če jo Avstrija dobi nazaj, da se bo ondi zidala cerkev v čast Jezusovemu Srcu. — V Zagrebu pa bodo v spomin na vojsko postavili katoliški dijaški zavod, pri katerem bo velika kapela, ki bo veljala za vojno-spominsko kapelo. Že pobirajo zanj po vsem Hrvaškem. Pa tudi nova krasna kapucinska cerkev lurske Gospé na Reki, ki se zida ravno zdaj med vojsko, bo posvečena spominu srečno prestane vojske. — Najnovejše poročilo pa je iz Trsta, da bodo tudi tam zidali spominsko cerkev, in sicer blizu državnega kolodvora. No, če kje, je tam v resnici potrebna!

Zadnji »Bogoljub« je že omenil, da bi bilo modro namesto premnogih malih spomenikov, ki ne bodo veliko koristi donášali, zložiti tisti denar skupaj in napraviti en velik spomenik, ki bo donášal tudi veliko korist. Ta spomenik naj bi bil slovenski zavod za vzgojo misijonarjev. Ta zavod se bo pričel prav z malim in spočetka ne bo samostojen, marveč se bo naslonil na kak že obstoječ zavod. Sčasoma pa se bo seveda moral razširiti, povečati in postati samostojen. Pri vsakem cerkvenem zavodu je pa tudi kapela. In tudi pri tem bo morala biti. Ta kapela bo lahko javna, taka, da sme vsakdo noter in je tudi lahko notri pri božji službi. Ali bi

ne mogla biti ta zavod in ta kapela naš vojni spomenik? Goto, vo, in prav primeren in praktičen spomenik. V kapeli se bodo objavila imena vseh, ki so darovali kako večjo svoto zanj, zlasti še imena onih padlih vojakov, katerim v spomin se bo za kapelo in zavod kaj darovalo.

Ta misel je odobrena od presvetlega gospoda knezoškofa ljubljanskega in se lahko darovi v ta namen takoj pobirajo. Pošiljajo pa naj se Misijonski zvezi, Ljubljana, Trg Tabor, št. 12.

* * *

Darovati za vojno-spominski zavod in kapelo ali za Misijonsko zvezo je skoro isto.

Misel Misijonske zveze in misijonskega zavoda je bila sprejeta marsikje z velikim navdušenjem. Samo par zgledov!

1. Č. gosp. dr. Srebrnič, profesor goriškega bogoslovja (ki je zdaj v Zatičini na Dolenjskem), hodi pomagat božjo službo opravljat v Žalino. Goreči gospod je tam pridigal o misijonih in Misijonski zvezi. Nato se mu je priglasilo v tej mali župniji 11 oseb, ki so pristopile k Misijonski zvezi kot ustanovniki in plačali po 200 K. Imena teh velikodušnih misijonskih prijateljev so: Martin Mehle, Marija Ahlin, Ana Ahlin, Marija Bahovec, Terezija Bahovec, Marija Kastelec, Terezija šparovec, Frančiška šparovec, Marija Zavržen, Metka Kastelec, Urška Kastelec. Skupaj darovali 2200 K. Bog jim povrni!

2. Č. g. Janez Kopic, župnik v Selcih, je poslal zase 200 K, razširil potem Marijine družbe po celi župniji mašno zvezo ter poslal za misijone več starih cerkvenih paramentov (oblačil).

3. Č. g. A. Golč, župnik v Bohinjski Srednji vasi, je vprašal, koliko bi stalo vzdrževanje enega misijonarja, da bodo prevzeli njega oskrbo.

Dalo bi se navesti še več podobnih slučajev, pa za enkrat zadostuj!

Najbolj ganljivo pa je, kar pišeta dva vojaka s fronte:

Na Vaše zadnje vabilo v »Bogoljub«

za podporo slov. Misijonske zveze se odzoveva vsak s 5 kronami, katere pošiljava istočasno po vojno-poštni nakaznici z željo, da bi tudi drugi vojaki, čeravno so v potrebi in na bojišču, vsak po svoji moči

vsaj z malim zneskom pripomogli, da se prej ko mogoče ustanovi ta prepotrebni zavod. Bog daj, da se uresniči ta Vaš plemeniti načrt!

Takih fantov mora biti Bog vesel!

Blažena Marjeta Alakok o trpljenju.

(Nekaj lepega in veselega za vse trpeče in žalostne.)

Ljubezen med prijatelji stori, da so si podobni. Ljubimo Jezusovo Srcé, a ljubimo ga na križu! On želi najti v enem srcu ljubezen in trpljenje združeno. Ker te Jezus ljubi, ti bo dal pogostokrat priliko trpeti. On želi, da bi bil ti deležen njegove kraljeve časti, zato te pripenja na križ. Poveličan boš z njim, če boš nosil vse od njega ti podane križe — ne da bi omagal, in ne da bi tožil nad njih težo in dolgotrajnostjo.

Križ je na vsakem kraju in v vsakem času nad vse dobrodošel, da nas združi s trpečim in umirajočim Zveličarjem. Na tem ni mnogo ležeče, iz kakšnega lesa je, samo da je križ, in da nas ljubezen tistega, ki je na njem umrl, nanjga pribije. Ali ti ni to dosti, da ga prejmeš iz rok prijatelja, čigar ljubeznipolno Srce ti ga je od vekomaj namenilo, da te z njim pritegne k sebi? Ne želi si, rešiti se križa; hvali Boga zanj; kajti križ je prestol križanega Zveličarja!

Kolika sreča, vedno molče trpeti in nazadnje na križu umreti sredi vsake vrste telesnih težav, pozabljen in zapuščen! Jaz hočem resno začeti trpeti, — če se sreča, deležen biti Kristusovega križa, more imenovati trpljenje! Človek, ki Jezusovo Srce ljubi, ne more reči, da trpi. Križ je moj zaklad v prečastitem Srcu Jezusovem; on je vse moje veselje in blagost. Nič na svetu mi ne ugaja razen križa mojega nebeškega Učenika; toda križ popolnoma

podoben njegovemu: težak, sramoten, brez olajšanja, brez sladkosti, brez tolažbe... Nobena druga milost se ne da primerjati s to: s Kristusom nositi križ.

O, ko bi ljudje znali križ bolj ceniti, bi ga ne zaničevali tako, ampak nasprotno tako zelo ljubili, da bi se ničesar bolj ne veselili kakor njega in bi ne imeli druge želje, kakor da bi zaničevani in od vsega sveta pozabljeni v njegovem naročju umrli. Toda k temu je potreba onega žgočega plamena čiste ljubezni, ki je prešinjala našega božjega Odrešenika.

Misli si, da si drevo zasajeno v vrt nebeškega Očeta. Kolikor bolj vihar drevo maje, toliko globokeje se vsadijo korenine v zemljo. Potopi se toliko globokeje v božje Srce, kolikor silneje vate buta vihar težav in nasprotovanja. Največja grenkost je sladka v presladkem Srcu Jezusovem, kjer se vse spremeni v ljubezen.

Tako ta sveta duša, nevesta Jezusovega Srca. Kaj ne, kako daleč je to njeno govorjenje in naše mišljenje! Ali sploh razumemo, kaj ta izvoljena duša govori? Ali nam ni to neumljiva govorica? — Iz tega se vidi, kako smo še vsi zemeljski, kako malo imamo božjega duha, kako malo umevanja Jezusovega Srca! Skušajmo si v tem presvetemu Srcu posvečenem mescu prisvojiti malo tega duha! Brez trpljenja za Boga ni ljubezni do Boga.

Dvestoletnica kronanja svetogorske podobe Matere božje.

Letos dne 6. junija bo 200 let, ko so v Gorici slovesno in po vatikanskem obredu kronali čudodelno podobo Matere božje svetogorske. »Slovenec« je v 87. številki med »Primorskimi novicami« omenil, da bodo to dvestoletnico obhajali v Ljubljani v frančiškanski cerkvi, kjer je zdaj čudodelna podoba na oltarju sv. Deodata. Mislim, da bo »Bogoljub« ustregel svojim čitateljem, ako prinese vsaj kratko zgodovino svetogorske božje poti in slovesno kronanje.

Soboto pred tretjo nedeljo po binkoštih leta 1539. se je Mati božja prikazala pobožni pastarici Urški Ferligoj iz Grgarja nad Gorico, na gori Skalnici (zdaj Sv. gora) ter ji je rekla: »Povej ljudstvu, da naj mi tukaj zida hišo (cerkev) in milosti prosi.« Na Urškino prigovarjanje in z dovoljenjem svetne in cerkvene oblasti so verni Goričani in okoličani sezidali veličastno 60 metrov dolgo in 19 metrov široko cerkev s tremi ladjami. Leta 1544. so to cerkev posvetili in takrat je poslal oglejski patrijarh Marín Grimáni svojo lepo in staro podobo Matere božje za veliki oltar. Ta podoba, na cedrovi deski, je 97 in pol centimetra dolga in 79 cm široka; Mati božja ima v naročju dete Jezuščka na levici, zraven je naslikan sv. Janez Krstnik, na desnici je pa sv. Joahim, oče preblažene Device Marije. Iz goriške okolice, Brd, vipavske doline, s Krasa, iz Istre in s Kranjskega so začeli verniki romati na goro Skalnico, kateri so pa ime spremenili v Sveto goro zaradi obilnih milosti, katere so tu prejeli po Materi božji. Ko je nadvojvoda Karel leta 1565. izročil Sveto goro frančiškantom, se je število romarjev vedno bolj množilo.

V nekako zahvalo in v večjo slavo in čast Materi božji, so svetogorski frančiškani leta 1717. prosili vatikanski kapitelj, da bi smeli slovesno in po vatikanskem obredu kronati čudodelno podobo Matere božje. Ko se je vatikanski kapitelj prepri-

čal, da je podoba Matere božje na Sveti gori res stara, čudodelna in od vernega ljudstva zelo čiščena, je dovolil kronanje in izročil papeževemu nunciju na Dunaju, ki je pa pooblastil pičanskega škofa Jurija Marottija, Istrijana. To nenavadno slovesnost so naznanili s prižnice po vsej Avstriji in so pričakovali izredno veliko udeležencev. Ker je pa kraj na Sveti gori za tako slovesnost premajhen, so se odločili kronati podobo v Gorici, na Travniku, največjem trgu v mestu, in sicer tretjo nedeljo po Binkošti, ker so to nedeljo vsako leto obhajali spomin prikazanja Matere božje na Sveti gori.

Anton Červ popisuje v knjižici »Sveta gora pri Gorici« to kronanje tako-le: »Težko pričakovani dan 6. junija — tretja nedelja po Binkošti — napoči. Ob 4. uri zjutraj zagrmijo možnarji, zvonovi slovesno zapojejo; ravno so vzdignili čudodelno podobo Matere božje z velikega oltarja na Sveti gori. Dragi zaklad posadijo na nosilnico s pozlačenim suknom pregnjeno in bogato okinčano. Štirje oo. frančiškani v levitovski opravi jo zadenejo in nesejo na ramenih doli pod Sv. goro; tu jo sprejme slovesno prošt in infulirani opat pičanski Janez Fattóri z asistencijo in z vso solkansko duhovščino; tem se pridruži nepregledna množica ljudstva, s križi, zastavami itd. Veličastna procesija se vzdigne in počasi pomika proti Gorici, od vseh strani grmijo možnarji, iz tisočernih prs se glasijo svete pesmi, zdi se, da so se nebesa k zemlji sklonila. Pri mestnih vratih sprejme milostno podobo pod dragoceno nebo pičanski škof Jurij Frančišek Marótti s spremstvom dveh infuliranih opatov in neizmerne števila duhovščine, plemstva, uradnikov, meščanov in priprostega ljudstva. Vsi kanoni na gradu gromovito pozdravijo nebeško Kraljico, glasba zagode in pod okusnim, visokim slavolokom prestopi nebeška Mati prag srečne Gorice. Vojaštvo v pa-

radi in oboroženo meščanstvo spremlja lepo urejeno procesijo do Travnika, kjer postavi pičanski škof milostno podobo na pripravljeni oltar. Nad 30 tisoč pobožnih Marijinih častivcev pričakuje, solze radosti prelivaje, slovesnega trenutka.

Najprej preberejo dotična dovolilna in pooblastilna pisma, potem zapoje škof cerkveno pesem »Pridi Sv. Duh« ... Po dokončanem petju začne opravljati po obredu zapovedane cerkvene molitve. Ko pride na vrsto slovesno opravilo kronanja samega, nastane praznična tišina; spoštljivo se bliža škof milostni podobi Matere božje

dokončanem obredu začne škof pod milim nebom sveto mašo ... Po dokončani sveti maši nesejo v procesiji kronano podobo v veliko cerkev, da so jo mogli verniki videti in pred njo Materi božji svoje potrebe razodeti. Po slovesnih večernicah so prenesli podobo v cerkev čč. gospā uršulink, potem pa še v cerkev redovnic sv. Klare, da so jo mogle tudi redovnice videti in Materi božji svoje zadeve izročiti. Zvečer so prenesli kronano podobo v frančiškansko cerkev v Solkanu, kjer so verniki celo noč čuli in molili, drugo jutro pa na vse zgodaj na Sv. goro, kjer so nadaljevali to sloves-

Svetogorska milostna podoba.

ter ji s trepetajočimi rokami venča glavo z dragoceno krono,¹ ravno tako tudi božjemu Detetu Jezusu v njenem naročju. Ta trenotek bi moral vsak občutiti pričujoč, opisati se ne da. Z grmenjem topov in glazbenim šumenjem združujejo se hvalospevi ginjenega ljudstva, vzdihli prekipevaločega veselja, veličastno se vmes glasijo vrste zahvalne pesmi »Te Deum«, ki jo z milostljivim škofom poje tisočerni kor. Po

nost osem dni, da so se mogli verniki udeležiti popolnega odpustka. V tej osmini je bilo samo na Sv. gori obhajanih 133 tisoč vernikov.

Tretjo nedeljo po binkoštih so na Sv. gori vsako leto slovesno obhajali spomin prikazanja in kronanja Matere božje; papež Benedikt XIV. je dovolil sv. mašo in cerkvene molitve v ta spomin najprej za Sv. goro, potem pa za frančiškanske samostane hrvaško-kranjske redovne pokrajine sv. Križa in za vse cerkve goriške

¹ Krono je dala narediti gospa Ana Katarina pl. Selenburg iz Ljubljane.

nadškofije (S. R. C. 7. sept. 1748) in sicer čiškanska redovna pokrajina sv. Križa na tretjo nedeljo po Binkošti. Ta spomin še Slovenskem. Dal Bog, da bi zopet in kmalu vedno obhaja goriška nadškofija in fran- tudi na Sv. gori mogli obhajati ta praznik!

P. A. F.

Materina žalost in veselje.

I.

Mladenič pri vojaki
med raznimi naródi,
s tovarši se edini,
ki jih brezbožnost vodi.

In materi popiše
visoko svoje znanje,
nazore jasne riše,
preklinja vse nekdanje.

Kar pravila si, mati,
o Bogu in nebesih,
ne morem verovati,
veš, duše ni v telesih.

Vse to so le pravljice,
ki ótrok jih verjame,
za mé ni več resnice,
in vere ni več záme.

II.

Tabernakelj je napol odprt,
Jezus sluša prošnje tihe,
tožbe tajne, srčne vzdihne,
vodi neizkušenih načrt.

Tja poklekne mati brez besed,
polno je srce in — plaka,
kaj bo Jezus rekel, čaka,
upira v belo hostijo pogled.

Pa vse tiho, vse okrog molči,
le srce ji burno bije,
čas je, da mu vse razkrije,
kar pred drugimi tají.

Štiri sine sem poslala v boj
za cesarja, domovino,
za slovensko pokrajíno,
náuke sem dala jim s seboj.

Šli so vernega duhá.
Trije mrtvi ... ne žalujem,
enega le objokujem,
ki je zabil na Boga.

Torej, dobri Jezus, daj
mu spoznanje Avgušтина,
materi pa zopet sina,
v Cerkev pelji ga nazaj.

Bedna mati si solze otrè,
duša žarek ji ogreva,
čuje glas, se ji dozdeva:
Upaj, sinko k meni vrne se!

III.

Grom potihne na bojišču,
vik in krik,
le med mrtvimi šepeče
konjenik:

Mati, zlata moja mati,
kaj te ni,
naj povem ti, da verujem
kakor ti.

Pridi k meni in povedi
še enkrát,
kar si mi otroku srečnem
tolkokrat!

O, kako bi rad o Bógu
zopet čul,
o ljubezni božji,
preden bi zasnuť!

IV.

Bled obraz se tamkaj sklanja:
Kaj bi, sinko, rad?
Zdiš se mi zelo vznemirjen,
dasi tako mlad.

Bog te kliče, slušaj, molil
Vse ti odpusti,
le odkrij mi srce svoje,
vse, kar te teži.

Dolgo je duhovnik blagi
tamkaj se mudil,
in mladenič ves spokórjen
zdaj se je solzil.

Rad pred mater bi pokleknil
izkesán,
da bi prosil odpuščanja
jo solzán.

Pa preblizu smrt mu bela
že stoji,
njej pa k njemu več mogoče
priti ni.

Le recite, izročite
ji pozdrav,
zadnji, a najlepši sina
iz daljáv!

V.

Tabernakelj je napol odprt,
Jezus sluša prošnje tihe,
tožbe tajne, srčne vzdihé,
vodi neizkušenih načrt.

Tja poklekne mati brez besed,
polno je srce in — plaka,
a solze, ki jih pretaka,
so izraz veselja naposled.

»Hvala, hvala, ljubi Jezus moj,«
ustnice ji šepetajo;
»ovčko si poklical v stajo,
sin zgubljen je zopet moj in tvoj...«

Ostani.

Solnčni utrinki III

Jezus govori.

Komaj si prišel v cerkev, pa že hočeš
oditi! Nekdaj si dragovoljno ostajal pri
meni, zdaj pa ti je tako dolgočasno. Od-
kod ta sprememba? Ali nisem več tvoj
Jezus? Sem te mar prevaril? Kaj je v
tvojem srcu, da si tako vznemirjen?

Ko sem te tolažil, ti je bila ura če-
ščenja vedno prekratka in si tako goreče
molil. Zdaj pa, ko občutiš v sebi neko su-
hoto, se oddaljuješ od mene in ostajaš nem
in mrzel kakor kamen. X

Kje so tvoji obeti? Kolikokrat si mi
zatrjeval, da sem jaz edin vreden tvoje lju-
bezni, tvoja tolažba, tvoje življenje, tvoja
edina dedščina! Zdi se mi, da se je tvoje
srce ohladilo. Ali ni morebiti kaj drugega
prevzelo v njem mojega mesta? Saj menda
nisi našel koga, ki bi bil bolj vreden tvoje
ljubezni? Zakaj hočeš torej oditi?

* * *

Kaj se ne sramuješ, da ti je tako dolgo-
časno pri meni? Ali mi nimaš prav nič
povedati? Povej mi to, kar pripoveduješ

drugim! — Čuj: naštej mi vse svoje tegobe,
vsa svoja opravila, razodeni mi svoje
osnove za prihodnost, naštej mi vse te-
žave, ki te danes čakajo in se jih bojiš;
vsa prerekanja, ki jih že naprej vidiš, vsa
razočaranja, grenkosti... z eno besedo,
povej mi vse! Želim te nekoliko ohrabriti.

Včasih si tako nestanovičen. Če ob-
čutiš nekaj raztresenosti, si koj pobit, pa
odiš. Kaj ne veš, da se morejo z malim
trudom premeniti tudi te raztresenosti v
predmet premišljevanja in molitve? — Si
morebiti raztresen zbog kake osnove za
prihodnost? Naštej mi vse nade svojega
srca, povej mi, kaj si želiš veselega, kdo
ve, če ti ne bom tega pripravil?... če ti
morda ne bom vse spopolnil in naredil
trajnejše? — Ali si morebiti raztresen radi
kakšnega razžaljenja? Razloži mi to čisto
na drobno... razodeni mi svoje mržnje...
svoja preziranja... svojo jezo... svoje
maščevalne želje; povej mi, da ti je duša
vznemirjena in srce polno grenkosti, —
jaz bom že znal narediti, da boš zopet mi-
ren, in v tvoje srce bom vлил nekaj slad-

g. m.

kosti. Samo odločno mi vse razodeni in tvoje raztresenosti se bodo premenile v molitev.

* * *

Mnogokrat tožiš, da nima zate nobeden lepe besede. — — Uboga duša! Jaz sem napravil to puščobo okoli tebe; jaz sem te obdal s to tišino; kaj nisi še tega razumela? To delam zato, da te prisilim, da ostaneš pri meni: hočem, da boš vsa moja; vsem zaprem usta, ker hočem samo jaz s teboj govoriti. O da bi vedela, koliko ti imam še povedati! Toda če že odhajaš, kako me boš čul?

Moj glas se zgublja v posvetnem šumu... On je tih, kakor bitje tvojega srca... in čuje se samo v tihoti in samoti...

Ti misliš, da moraš v razgovoru z menoj mnogo govoriti. Ne! Pusti govoriti tudi mene; jaz ti morem kaj svetovati, navdahniti te, ti kaj povedati in donesti mnogo tolažbe... Ako me pa ne čuješ, kaj bo ostalo v tvoji duši?

Tedaj ostani tukaj. Ti molči, jaz bom govoril. Moje besede ne zginejo kakor veter; ostale bodo vedno vtisnjene v tvojem srcu. Ostani tukaj, in videl boš, da je še nekdo, ki te ljubi in more utolažiti.

* * *

Glej, koliko je takih, ki ne vedo, kaj bi pri meni počeli. In vendar sem jih obsul s tolikimi dobročinstvi, tolikokrat sem jih potolažil, ali moja dobročinstva so mi vračali z nehvaležnostjo, in za moje tolažbe jim je postalo srce neobčutljivo.

Kako grda je nehvaležnost! In glej,

dan na dan imam pred očmi ta žalostni prizor. O da bi vedel, kako trpi pri tem moje Srce! Vsaj ti ostani tukaj in reci mi, da me ljubiš, da se vedno spominjaš solz, ki si jih nekda točil pred mojimi nogami, in da ne boš nikdar pozabil neštevilnih tolažb, s katerimi sem tolikokrat tako rekoč poplaval tvoje srce. Reci mi, da bi te bil vihar bridkosti, ki te obdajajo, že davno vrgel v brezno obupnosti, če bi ne bilo moje milosti. Priznaj, da je tudi to milost tabernakeljna, ako ti ni postalo življenje že neznosno. Ti bi ne veroval, kako jaz blagoslavljam ono dušo, katera se tako spominja mojih dobrot.

Da bi ti videl to, kar jaz vidim iz ječe svoje ljubezni, in to, kar čujem! Preobilni grehi nehvaležnosti, sramotenja — od bližu... od daleč... vse vidim in vse pada na moje Srce kakor toča živega ognja. Nikar ne odidi: ostani še nekoliko z menoj! Zakaj bi odšel tako hitro?

Kaj ne spoznaš, da prihajajo neke slabosti v tvoji duši ravno od tvoje naglosti? Tožiš, da ne občutiš več slasti v molitvi. Žalostiš se, ker si mrzel, suh in nestanovit, da bi ostal tu pol ure pri žarkem plamenu moje ljubezni.

Tedaj nikar tako hitro ne odidi: ostani tukaj! Moli, premišluj, joči, izprašuj svojo vest! In ko mi ne boš imel nič več povedati, tedaj poslušaj mene, bom jaz govoril.

Dobro veš, da sem te ustvaril in odrešil zato, da ostaneš za vedno z menoj. Okusi že naprej mojo nebeško slavo! Poslušaj me, o duša krščanska: ne hodi proč — bodi zvesta — ostani, ostani!...

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

Da je otrok lepo zbran pri sveti maši, k temu razen nadzorstva staršev mnogo pripomorejo tudi dobri molitveniki. Če zna otrok že brati, nikoli ne sme v cerkev brez

molitvenika. Najlepše je, če ima vsak otrok svoj dober molitvenik. Ni, da bi kar vzel iz omare ali miznice ali s police, kar mu pride pod roko. Za otroke morajo biti molit-

veniki pisani otroškopreprosto, kar moč umljivo in pristrčno, da otroke zanimajo in tudi kaj ogrejejo. Judovska špekulacija je posegla dandanes radi ljubega dobička — žalibog — tudi v to književno stroko. Prodajajo se molitveniki, nazunaj sicer elegantni in prikupni, da ni misliti lepšega, naznotraj pa pusti kot žaganje, neredko celó krivoversko navdahnjeni. Zato veljaj skrbnim staršem ta dvojni opomin: Kupujte le take molitvenike, ki so izdani s privoljenjem škofijstva! Najvarneje pa ravnate, če poprosite gospoda veroučitelja, da naroči vašim otrokom molitvenikov, primernih in trpežnih, pa ne predragih in gizdavih, da bi vzbujali med otroki domišljavost, baharijo in zavist.

Toliko naj bo povedano o brigi staršev za manjše otroke, da bodo s pridom pri najsvetejši daritvi. Toda skrb staršev s tem še ni pri kraju. Za odraslo mladino je pa sveta maša še sedemkrat potrebnejša kot za nežno deco. Gorje mladeniču in dekletu, pa tudi njiju staršem, če se mlademu človeku pristudi ta vir žive vode milosti! Kakor je z bolnikom pri kraju, če mu ne diši več najizbranejša jed, tako gre naglo navzdol tudi z mladim človekom, ki jame mrzeti najsvetejše, kar imamo.

In kolikokrat so največ starši vzrok, da se doraščajoča mladina popolnoma odtuji temu najsvetejšemu opraviilu, ki je »sprava za naše grehe, pa ne samo za naše, ampak vsega sveta!« (I. Jan. 2. 2.) Ali jih ni najti v slednji župniji, malomarnih očetov in brezvestnih mater, ki se ne pobrigajo leto in dan za to, ali hodijo njih sinovi ali hčere Gospodove dni res v cerkev, ali pa se potikajo med sveto mašo zunaj cerkve, posedajo po gostilnah, se vlačijo po beznicah? Kaj pa pravijo take matere razuzdani hčeri, ki se košato nastavlja za cerkvenimi vrati, po žegnanjih in po božjih potih? Ali ni nič več sram takega očeta, tako mater, ki gleda svojega sina, svojo hčer, kakó se napravlja Gospodov dan v cerkev k spravi daritvi kakor nekoč Savel v Damask, kristjane morit; kakor Marija egiptovska, smrad širit tja, kjer se ke-

rubi zgrinjajo v vonju kadila? — — Dovolj o tem; prežalostno je. V srce človeku koplje.

Tuinsem se pa seveda zgodi tudi v najboljših krščanskih družinah, da vsi otroci ne morejo v Cerkev na Gospodov dan. V takih slučajih naj poskrbé starši vsaj za to, da bodo molili otroci med službo božjo doma. Zberó naj se v hiši pred križem ali pred drugo sveto podobo, naj pokleknejo pa izmolijo skupno del svetega rožnega venca in litanije, vmes pa morda tudi kaj zapojó — kdo izmed starejših pa naj jim kaj vzpodbudnega prebere iz nabožne knjige; osobito evangelij tistega dne naj se nikdar ne izpusti. Takó se bodo otroci zavedali tudi doma, da je Gospodov dan svet dan in ne kakor delavnik, četudi kristjan ne more v cerkev. Seveda mora ostati pri otrocih kdo izmed odraslih, sicer bo otroška molitev borna, petje — vpitje, branje — smejanje, svete zbranosti pa manj kot nič. Če se pa mlajši že izročé varstvu in nadzorstvu kakega starejšega brata ali sestre, naj pa oče in mati pred odhodom otroke vsaj resnobno opozorita, da jih ljubi Bog posluša in gleda ves čas, ko bodo sami doma; in da bodo njih angeli varuhi nosili pred prestol božji — ali njih pobožne molitve Bogu v radost, ali pa njih porednost Bogu v žalost. Tisto je pa še večja hudobija, če kdo žali ljubega Boga med službo božjo, kakor če ga žali ob drugem času. — Ko pa prideta oče in mati po svetem opraviilu domov, naj pa tudi povprašata, kakó je bilo med službo božjo doma. Pri kosilu je potem najprimernejša prilika, da se odkaže zlikovcu ali porednici kót namesto žlice.

2. Pridiga je drugi važni del katoliške službe božje; za mladino tako bistveno potreben del, da se mora reči: le tisti otrok je vestno izpolnil svojo nedeljsko ali prazniško dolžnost, ki je bil ta dan tudi pri pridigi. Odrastel človek že še kakó nadomesti pridigo, če mu po kaki nepriliki izpade, na primer s premišljevanjem ali nabožnim branjem; otrok pa ni za to. Še celó domači pouk mu ne more

čisto nadomestiti pridige. Otrok smatra domači pouk le preveč za besedo človeško; pouk v cerkvi pa pravilno za besedo božjo, vse bolj veljaven, zanesljiv, neoporečen nauk, prav kakor uči modri Sirah (1, 5): »Studenec modrosti je beseda božja ... in njena pota so večne zapovedi.« Pa daje beseda božja v pridigah tudi naukom staršev šele pravo veljavo: starši so namestniki božji, in njih nauki ter zapovedi so vse več kot le nauki človeški in zapovedi človeške. Končno pa mora postati beseda božja otroku tudi vir modrosti za vse življenje. Kdo ga bo pa modril, ko bo domači pouk prestal? Otroku naj postane božja beseda življenjska potreba iz mladih dni. Saj uči izkušnja, da se izpridijo večkrat celó dobro vzgojeni otroci, če se izbosijo besede božje.

Kakó torej otroke ravnati na pridigo?

Samoposebi se razume, da premajhni otroci še niso za pridigo. Ko je pa otrok zrel za šolski pouk, je pa zrel že tudi za cerkveni. Vsako nedeljo in vsak praznik, če ni posebnih težav, naj čuje otrok pridigo. Med pridigo naj pa stoji na očitnem kraju, da bo videl pridigarja, ne pa, da bi tičal takrat kje za kakim stebrom ali hrbtom, ali pa kje počepal, dremal ali pa barrantal za podobice. Otrok, ki v pridigarja ne gleda, tudi pridigarja ne posluša. Stoji naj otrok med pridigo spodobno, najbolje nikamor naslonjen in sklenjenih rok. In pa — to je važno! — kar mogoče staršem pred očmi! Molek ali mašno knjižico naj čita med pridigo v žepu, da mu ni v izkušnjo. Če starši pazijo vsaj na vse to-le, bo gotovo padalo seme božje besede v otrokovem srcu na razrahljano gredico.

Razrahljajo naj pa starši to gredico že tudi doma. S tem, da otroka pred odhodom k službi božji malo opozoré na nedeljski list (če je otroku dosti razumljiv) in na sveti evangelij. Ali pa naj otrok sam doma prebere list in sveti evangelij, pa staršem pove, kar si je zapomnil. Mnogo bolj bo potem pazljiv med pridigo.

Seme božje besede je pa tudi treba spraviti v zemljo in malo zaliti. To storé

starši s tem, če se lepo pomenijo z otrokom o pridigi po končani službi božji ali pa že med potom, če je daleč domov. Povprašajo naj otroka, če je pozorno poslušal pridigo, kaj si je posebno zapomnil, česa ni razumel, kaj mu je bilo najbolj všeč? Nekaj si bo pač vsak šolski otrok zapomnil iz pridige, če bo imel le skrb za poslušanje. To bo pa imel, če bo vedel, da bo odgovor doma. Tudi najtrši otrok mora vsaj iz svetega evangelija nekaj prinesiti domov. Kdor ne vé nič, zasluži opoldne post.

Na tisto pa, kar si je otrok posebno zapomnil, ali na kar ga je vredno posebno spomniti, naj pa navežejo starši ljubezniv pouk za otroka. Pridigo naj obrnejo na otrokovo življenje, potrebe, napake. Otrok pač še ne vé ali pa vpoštevata premalo, da pridigar ne govori le Bogu v čast, ampak še bolj vernikom v poboljšanje. Starši imajo pa tudi pravico, da ne obračajo besede božje le na svoje življenje, ampak tudi na življenje svoje dece.

Sevé pa to izpraševanje doma ne sme biti preozkosrčno ali celó trinoško. Otrok je lahkomisljen vsak, pozabljiv, in čimboli nedolžen, tem manj dovzeten za javne opomine. Kar spravi starca v strah in solze, nedolžnemu otroku ne pride do živega. Ne zaveda se zadolženosti, pa mu gre svarilo pri enem ušesu noter, pri drugem pa hitro vun. To treba vpoštevati, ko izprašuješ otroka. Le rad naj pride otrok po sveti maši domov, ne pa da bi prilezel trepetaje, pa z veseljem naj pové, kolikor vé in kakor zna. Ti pa, oče ali mati, ga potrpežljivo poslušaj, mu lepo pomagaj, kjer mu zmanjka besede, pa se zadovolji, četudi ni zmeraj bernja velika. Beseda božja naj ostane otroku zmeraj sladka.

Svetlinovi otroci so bili polsiroteji. Imeli so le še mater pa prav dobrega starega očeta. Ta ded so tako ljubeznivo skrbeli za to družinico, da ji ni manjkalo ničesar ne v telesnem, ne v dušnem oziru. Vsako nedeljo in praznik so zbrali otročiče po sveti maši okrog sebe, pozimi za pečjo, poleti pa pod hruško zunaj, pa so jih izprašali, kaj so si kaj zapomnili iz evan-

gelija in pridige tistega dne. Tonček, najmlajši, je ponavadi najmanj vedel. Ded so mu ljubeznivo pomagali, mu pojasnjevali to in ono in posebno radi povdarjali veliko srečo, ki jo imajo katoliški otroci, da so v pravi veri izrejeni in poučeni, dočim je na svetu otrok milijone in milijone, ki imajo divje poganske starše in nobenega pravega pouka vse svoje žive dni ne. Tonček je gledal v dedka ljubeznivo kakor angelček v Boga, in čimdalje več je vedel povedati iz pridig. — Drugi Svetlinček, Nacek, si je pa enkrat posebno dobro zapomnil tisto zgodbo o mladem Vukasoviću, ki je tako dobrosrčno skrbel za svojega siromašnega očeta. Dedek so pa precej poprijeli: »Kakó pa kaj vi, otroci, skrbite za svojega očeta, ki so že v večnosti? Znabiti trpé v vicah in so pomoči še stokrat bolj potrebni kot je bil na tem svetu oče mladega Vukasovića.« Pa so jeli otrokom tako ginljivo govoriti o revi trpečih duš v vicah, da so vsi otroci obljubili, vsako sveto mašo bodo molili za dušo rajnega očeta in sploh za trpeče v vicah, Ančka in Tinka pa da bosta šli pogosto k svetemu obhajilu in s svetimi odpustki pomagali duši rajnega ateja. No, seve: Ančka in Tinka sta bili najstarejši in sta lahko vsakrat največ vedeli iz pridige; stari oče so pa le bolj Tončka in Nacka rajši vpraševali. So že vedeli, zakaj...

Še nekaj naj tu omenimo.

Redke izjeme so dandanašnje, zgoditi se pa vendar zna, da dobé otroci tuintam besede božje preveč. Zlasti po mestih je najti včasih dijaških gospodinj, ki vodijo svoje gojence od cerkve do cerkve, pa od pridige do pridige vse ljube božje nedelje in vse svete praznike. To ni prav. Otrok se prenasiti božje besede, zanemari šolske dolžnosti, trpi na zdravju, polagoma se mu prigabi cerkev in pristudi tudi božja beseda. Kasneje se pa spominjajo le z nevoljo, če ne z zaničevanjem, tistega hlastavega obletavanja cerkvâ. Povemo še enkrat: Beseda božja naj ostane otroku vedno sladka.

K redni katoliški službi božji pa spada še tudi:

3. Popoldansko sveto opravilo. Znabiti se zdi komu malenkostno, da govorimo v vzgojni knjigi tudi o njem. Povemo pa kar vnaprej, da nikakor ni brez vzgojnega pomena. V nekaterih oziarih se nam zdi še važnejše kot dopoldanje sveto opravilo. Nočemo s tem reči, da bi se mogle kosati litanije ali molitvena ura z najsvetejšo daritvijo, ali da je razlaganje krščanskega nauka (katekizma) vzvišenejše kot pridiga — nikakor ne! Toda okoliščine so take, da redno obiskavanje nedeljske ali prazniške popoldanske službe božje zelo ugodno vpliva na vzgojno delo. Kako to?

Prvič že z ozirom na starše. Kajne, če gresta oče in mati redno k popoldanskemu svetemu opravilu, po pameti porabita čas, ki je svete popoldneve na razpolago. Služba božja ju ohrani resnobna in skrbljiva ves Gospodov dan, ju obvaruje lahkomišelnega postajanja in posedanja po dvomljivih družbah ali celó po krčmah, jima drži skupaj otroke in posle, da se ne raztepó, vsaj ne izpod domačega zvona, ampak pridejo lepo brž za gospodarjem in gospodinjo domov. Tak oče, ki se je verno udeležil tudi popoldanske službe božje svete dni in dobil znabiti ravno pri krščanskem nauku krepkega bodrila za svoje očetovske dolžnosti, bo po nauku rad krenil domov, pa bo zbral doma svoje male okrog sebe in se uprav tak dan, ko je čas in mir, prepričal, kako so kaj poučeni v svetih resnicah, kako kaj napredujejo v šoli, kako kaj mater ubogajo in se razumejo med seboj. Ali pa, če so mu otroci že izpodrastli, bo hotel, da so svete dni z njim vred pravočasno doma; jim bo dovolil doma kako nedolžno veselje, mičen izprehod, pošten obisk; ali pa bo napisal ali dal napisati krščanski list sinu-dijaku ali vojaku v mesto ali služeči hčeri ali omoženi ali izvoljeni. Ali pa bo malo stopil okoli hiše in po hiši pa pogledal, kako je kaj to in ono: mostovži, okna, skrinje, omare, knjige in knjižice... Zlasti na ne-

deljske večere in noči bo pozoren. »Za-
voljo hčere oče skrivaj čuje, in skrb mu
jemlje spanje, da se kje v mladosti ne po-
stara...«, pravi modri Sirah (42, 9). — In
mati? O, za njo je pa nedeljski in praz-
niški popoldan, kar za čebelico cvetna
njiva. Vsa bogata, poživiljena, srečna in
zadovoljna se bo vrnila domov. Pri nauku
je zbirala svete resnice, kako jih bo naj-
lažje tolmačila malim; pri litanijah je
iskreno prosila nebeškega varstva sebi in

svojim; pri molitveni uri se je vnemala
božje ljubezni, pri pouku za matere mate-
rinske skrbi, pri obisku pokopališča sve-
tega domotožja za blaženimi dušicami in
dušami, ki so spravljene pri Bogu... Pa
povej zdaj kdo, ni li nedeljski ali prazniški
popoldan, četudi le takole površno ogle-
dan, res poln vzgojnega blagoslova, če se
krščansko preživi? In če se nekrščan-
sko?! V življenje poglej! Najhujših zdrah,
najbolj pekočih solz, obupa ure so takrat.
(Dalje.)

Samota.

Samota, moj zemeljski raj,
kako si meni draga!
Ne menjal bi za ves te svet,
prijateljica blaga.

Kam v urah tugepolnih naj
naslonim trudno glavo? —
V naročju tvojem le samó
tolažbo najdem pravo.

Tú zjokati se mirno smem,
izplakati vse bóli;
goreče, kot nikjer drugod,
mi tukaj duša moli.

Pa naj usoda záme le
trpljenja kupo hráni;
le ti, samota miljena,
družica mi ostani.

Al. Rolr

Sirota.

Koliko nam pove ta beseda! Ko udari
ta beseda na naše uho, se nam zdi, kakor
da bi se odprla pred nami škripajoča vra-
ta. In v tesni sobi vidimo v duhu očeta-
vdovca in okrog njega štiri, pet, šest ma-
lih otrok. Oče si podpira težko glavo z
žuljavimi rokami. Poleg njega je majhen
sveženj. Danes je namreč vpoklican. »Sam
bi še prenesel in nastopil ta novi križev
pot, saj sem navajen trpljenja. Toda kaj bo
z otroci?« — Sirote!

Beseda »sirota« nas popelje k bol-
niški postelji, v sobo umirajoče vojne vdo-
ve. Ni velika ta soba, pa je bila vendar
dom številne in srečne družinice. Oče je
bil pošten in priden krščanski delavec. In
kar je v tovarni zaslužila njegova moška
moč, to je skrbno in vestno obrnila za
družino dobra mati. Niso imeli veliko, pa

vendar dosti; niso živeli razkošno, pa so
izhajali pošteno. In prišla je vojska in po-
trkala na vrata tudi te družine in vzela
očeta in rednika seboj. Bilo je hudo. Z
največjim naporom je mati skrbela za de-
set lačnih oči. Toda na bojišču je raztr-
gala granata dobrega očeta in s tem tudi
doma zadnje upanje in pogum. Mladi vdo-
vi so pri tej novici odpovedale moči: da-
nes je na smrtni postelji in čez par dni
bodo ostale v revni sobi še revnejše —
sirote.

»Bogoljub« se je posebno zadnji čas
zavzel za sirote. Hvala Bogu, veliko nje-
govih prijateljev je z zanimanjem bralo
tiste članke in z veseljem v dejanju poma-
galo. Le čitajte v zadnji številki, koliko
dobrotnikov imajo na Slovenskem sirote!
Morebiti je tudi kdo z glavo zmajal, rekoč:

Bogoljub je list za pobožnost, pa ne za tehtarjio! No, temu bi rekel sv. apostol Jakob to, kar je že pisal pred dvatisoč leti prvim kristjanom: Čista in nemo madeževana pobožnost pred Bogom in Očetom je ta-le: Obiskovati sirote in vdove v njih

kazalo se je na Slovenskem veliko tiste prave pobožnosti, ki jo priporoča sv. apostol. Hvaležno lahko danes poročamo svojim dobrotnikom, da je medtem delo za sirote že precej napredovalo. Kupili smo graščino Groblje pri Domžalah z velikim posestvom in delamo z vsemi močmi, da

Ti, o Jezus, srčnomíli, naš pastir najboljši si!

nadlogi... (Jak. 1, 27.) Zato je »Bogoljub« poklican in dolžan, prositi za sirote.

Ko smo zadnjič pisali o Vincencijevih sirotah in o njihovem Vincencijevem domu, se je oglasilo veliko dobrih src in po-

se Vincencijev dom kolikor mogoče kmalu otvori. Predniki usmiljenk iz Gradca so si že vse natančno ogledali in so za načrt društva »Dobrodelnost« zelo navdušeni: vse jim je zelo ugajalo in zato smo se pogodili, da pridejo še to jesen štiri usmi-

ljenke sv. Vincencija. Tako bo 40 sirot sprejetih v Vincencijev dom v par mesecih.

Tudi v Ljubljani je v ta namen veliko dobrih rok pri delu. Ženski odsek društva »Dobrodelnost« ima vsako prvo nedeljo svoje mesečno zborovanje. Najprej molimo za naše sirote in dobrotnike, nato je kratek nagovor in potem se posvetujemo, kako in kaj bi storili za naše sirote. Razen tega se zbirajo tudi vsak torek in petek od pol treh do petih popoldne gospe in gospodične, da se posvetujejo, režejo, šivajo, pletejo itd. Takrat prihajajo tudi druge dobre duše in jemljejo razno blago seboj, da na domu o prostih urah za sirote delajo. To je lepa krščanska ljubezen, to prava pobožnost.

Po vsem Slovenskem je še gotovo veliko takih dobrih duš. Gotovo bi nam prišle najrajši kar same pomagat, pa to seveda ni mogoče. Pa če nam ne morete

pomagati osebno, smo vam pa ravno tako hvaležni, če nam pomagata z milodari. Za vse smo hvaležni: platno, obleko, rjuhe, volno, nogovnice, denarne prispevke itd. Vsi darovi naj se pošiljajo na naslov: Dobrodelna pisarna v Ljubljani, Kolodvorska ulica 35. Plačal bo pa ljubi Jezus, »oče ubogih«.

Neka slovenska pesem nam slika siroto v mrzli in črni zimski noči, kako stoji sredi grobov in kliče na pomoč. Postavite v pesnici mesto snežene burje — vojsko, mesto črne noči naše hude čase pa bo resnica:

Zunaj burja brije,
domovino krije
črna noč.
Jadno dete kliče
iz grobov mrliče
na pomoč!

Na pomoč!

Vzor môž — profesor Anton Rabuza †.

(Dalje.)

Življenjepis prof. Janeza Vračkota dostavlja »Bogoljub« svojemu nepozabnemu naročniku in vrlemu dopisniku sledeče črtice v trajen spomin:

Profesor Rabuza je bil prav, značajan, katoliški môž. Njemu veljajo besede sv. Pavla: »Pravičnik živi iz vere«. Ostali so mu v spominu in v srcu živo vtisnjeni verski nauki njegovih staršev in dušnih pastirjev, ter jih je vedno dejansko izpolnjeval v teku svojih študij; kakor na gimnaziji tako na vseučilišču.

Toda po svoji poroki se je tako dvignil v duhovnem življenju, da je postal najlepši zgled vsem okoličanom, ki so ga poznali, občudovali in spoštovali; saj čednost se sama hvali in celo nasprotnikom prikupi. Kako je pokojnik preživel dan v družbi svoje, sedaj junaško vdane žene-vdove, nam sama takole pove:

Vstajal je na vse zgodaj. Udeleževal se je prve sv. maše in je po želji sv. očeta Pija X. vsak dan pristopil k sv.

obhajilu. V tem studencu življenja je zajemal moči in poguma, da je vztrajal v raznih poizkušnjah in napredoval v najlepših čednostih. Ni se sramoval na obeh kolenih klečati pred Najsvetejšim in z drugimi verniki glasno moliti sv. rožni venec. Kako marljivo in vestno se je učil in ves čas dobro porabil, priča mnogo spisov in dopisov raznim listom in prestav iz raznih jezikov. Malokdaj se je podal na kak obisk. Preden se je podal k počitku, je vselej klečé opravil skupno večerno molitev ter podelil očetovski blagoslov svoji družini. Spoštoval je sv. katoliško Cerkev ter ji bil iz srca vdan. Visoko je cenil bratovščine, posebno tretji red sv. Frančiška, čigar ud je postal po naročilu in zgledu velikega Leona XIII. V dušnih in telesnih potrebah je iskal vselej pomoči najprej pri Bogu, potem pri ljudeh. Najraje je čital knjižico »Hodi za Kristusom«, ki ga je

spremila na bojišče in v grob. Kazal se je povsod odločnega vernega moža, branil je sveto vero, spoštoval in ljubil duhovnike, želel ugajati samemu Bogu.

Dà, profesor Rabuza je res živel po veri. Njegova vera je bila razsvetljena po molitvi in globoki bogoslovni izobrazbi. Čital je z največjo pozornostjo sveto pismo, izdano od družbe sv. Mohorja. Dne 21. januarja 1914 piše zaupnemu duhovniku: »Te dni sem študiral Cantica Cantorum (Visoko pesem). Razumen razlagalec dr. Lampe pravi: Dobro jo morejo umeti in vso njeno moč spoznati le popolne duše. Jaz sem spoznal, kako nizko še tičim. Pač pa me ogreje vsaka stran sv. pisma vselej, kadarkoli kje odprem.« — Da bi si pridobil še trdnjšo versko podlago, je z največjo pozornostjo proučil dr. Hettingerjevo Apologijo (brambo) krščanstva. Priznal je, da, ko bere eno ali dve strani, po več ur premišluje vzvišene nauke in temeljite dokaze učenega bogoslovca. Oh, kako površna je bila moja verska izobrazba na vseučilišču, je večkrat vzkliknil. Saj sem poslušal zelo učene bogoslovne razprave, a kaj sem razumel? Zdaj šele spoznam, kako vzvišena je katoliška vera, kako lepe in idealne njene dogme, kako sveti njeni nauki, kako sadosni verski pomočki, molitev, beseda božja in sv. zakramenti v dosego vseh čednosti, kako imenitne in tolažljive njene obljube, kako strašne so kazni, ki žugajo onim, kateri ne verujejo ali po veri ne živijo.

Imenitno, našim časom tako primerno knjigo: »Več luči«, prirejeno od g. dr. Aleša Ušeničnika iz spisov globokomiselnega škofa dr. Mahničarja, je bogve kolikokrat prečital, breudarjal, se cele strani na pamet naučil, ter po njenih zlatih naukih in navodilih še dalje bolj utrjeval svoj katoliško-radikalni značaj. Ta se je pa dejansko razodeval v junaški ljubezni do Boga vselej in povsod, do bližnjega, posebno do družine in dragih učencev ter do drage domovine, za katero je daroval tako junaško svoje življenje. Profesor Rabuza ni poznal polovičarstva, toliko inteligentnih mož in mladeničev sedanjega časa, ki so morda v srcu še verni,

a tako strahopetni, da se boje očitno pokazati svoje versko prepričanje in se uklanjajo še tako neutemeljenemu svetovnemu naziranju sedanjih časov. Potem ko je predstavil dve laški knjižici: »Velika zver« in »Rep velike zveri«¹ (namreč strah pred ljudmi in njegove posledice), je nastopal še bolj neustrašeno in odločno brez vsakega ozira na drugoverce ali mlačneže. Prihajal je opetovano po več ur daleč s težkih vojaških vaj malo pred poldnem k Žalostni Materi božji na Grad pri Mirnu k sv. obhajilu. »Kako rad bi prejemal vsak dan angelski kruh kakor doma!« je vzkliknil blagi mož. »Zdaj ni mogoče, a tolaži me duhovno obhajilo. Te ga mi pa nihče zabraniti ne more.«

Res čudovit mož! Priprost in odkritosrčen kot otrok, akoravno tako učen, da je prav dobro govoril in pisal v sedmerih jezikih; milega, prikupljivega značaja, obenem pa neustrašen, hraber, junaški častnik. Smrti je pogumno gledal v oči, ker je bil mirne vesti; le skrb za njegovo ljubljeno ženo in draga otročiča ga je včasih malo obšla, a takoj ga je sveta vera pomirila in pokrepčala, češ: saj se zopet snidemo za vselej nad zvezdami! Življenje je prehod nebeško domovino; človek je popotnik, in sicer najsrečnejši, kdor pride po najkrajši, če tudi najtežavnejši stezi v svoj večni dom! Gorje mu, kdor pozabi, da nima tu stalnega mesta, ampak misli, da je ustvarjen samo za to, da je in pije, se nad druge povzpenja in grešno veselje uživa, ker ima, kakor pravi sv. apostol, »svoj trebuh za Boga«. Revež je in neumnež, če bi ga tudi ves svet čislal, slavil in odlikoval, ker hiti v večno pogubljenje!

Kako globoko je bil s temi verskimi resnicami prepojen g. Rabuza, spoznamo iz sledečih vrstic, pisanih 6. septembra 1915: »Iz mojega kritja, kot podpoveljnikovega, še precej varnega, Vam prihajajo tukaj-le vzdihujoči, hrepeneči, po uslišanju kličeči,

¹ Rokopis te prestave je v rokah uredništva »Bogoljuba« in se bo ob svojem času objavil. Neko jako lepega in modrega. Ur.

iskreni pozdravi. Verjemite mi, da sem vdan v božjo voljo, in vendar čutim, kako telo drhti in trepeče pred ločitvijo. Duh moj pa zmaguje nad vsemi slabostmi in vleče trudno telo nad našega verolomnega sovraga. Duh moj je neupognjen in bije hud boj. Joj, kako strašen mora biti pekel, ki ga je Bog pripravil; če je že pekel, ki ga je človek izmislil, tako strašen! Vojska je za take, ki se Boga ne boje! In vendar — immutabilis homo (nepopoljšljivi človek)! Rad bi se še kdaj vrnil nazaj, toda božja, ne moja volja, naj se zgodi! Imejte potrpljenje, usmiljenje z mojimi slabostmi; to ni delo mojega neupognjenega duha, to so končno slabosti mesa ...»

Ravno 40 dni pozneje je zletel ta hrabri duh proti rajskim višavam. Blagor možu, ki se Gospoda boji in hrepeni po njegovih postavah! prepeva kraljevi prerok. Kako lepe načrte je delal blagi pokojnik, da bode z največjo skrbjo vzgojeval svoje učence, posebno svoje otroke v pravem verskem duhu! Kolikokrat je ginjen rekel svoji soprog: »Danes sem zopet pri sv. obhajilu daroval svoje zaklade, sinčka in hčerko, Gospodu in ga prosil, da ju k sebi pokliče, preden ga s smrtnim grehom razžalita!«

»To je mož!« je pisal urednik »Bogoljuba«, ko je prebral prestavo zgoraj omenjenih knjižic. Kdo ga je pa vzgojil tega vrliga moža? Že zemeljska mati mu je vsadila v nežno srce strah božji, ki je začetek modrosti; a njegova prava vzgojiteljica je bila, posebno zadnja leta, kakor vseh drugih odličnih mož, nebeška Mati, »Kraljica src«. Kdor se njej popolnoma daruje in se ji dá slepo voditi, zadobi kmalu modrost svetnikov in pride naravnost k Jezusu. Prof. Rabuza je pazljivo prečital v izvirniku zlato knjigo o pravi pobožnosti do prebl. Device Marije, ki jo je spisal znameniti Marijin častilec bl. Ludovik Grinjon. Knjižico so nam predstavili v slovenski jezik ljubljanski bogoslovci in jo je tiskala

Katoliška tiskarna z naslovom »Kraljica src«. Ko je g. Rabuza resno in ponovno prečital, preudaril in okusil zlate nauke o pravi pobožnosti do »Kraljice src«, se ji je vsega daroval, jo otroško častil, srčno ljubil ter jo goreče posnemal.

Iz sledečih vrstic, pisanih 18. septembra 1915, spoznamo, da je bilo njegovo srce vedno pri nebeški Materi. Iz polnosti srca namreč usta govore. »Jaz sem v svojem tukajšnjem delovanju in nehanju vedno v mislih pod varstvom Žalostne Matere božje. Enkrat, kadar je počitek, sem tako blizu nje, kakor bi šel v Štore (iz Celja); drugikrat kakor trikrat tako daleč; enkrat jo gledam v duhu od juga čisto blizu, drugikrat sem obrnjen proti Zgodnji danici. Če gledam Lahu v oči, jo imam ravno za seboj, in kakor Zgodnja danica gleda name. Če sem pa blizu, je Severnica. Kako sem vesel, da sem na bojišču v njeni bližini. Vdan popolnoma kot suženj Marijin v božjo voljo ...«

Oh, da bi vsi, ki so se Kraljici src popolnoma darovali po nauku bl. Grinjona, tako globoko umevali in dejansko izvrševali pravo pobožnost do prebl. Device Marije, kakor sta jo pokojna prof. Rabuza in zlati mladenič Ernest Mlakar, koliko junakov in junakinj bi imela naša slovenska domovina, kako hitro bi se širilo kraljestvo Jezusovo po Mariji! A, žal, da je mnogo udov bratovščine Kraljice src, ki se ne zavedajo, kaj so vse darovali prebl. Devici v posvetilni molitvi, če so jo res iz srca opravili po tridesetdnevni resni pripravi, kakor priporoča bl. Ludovik. Mala knjižica »Kraljica src« je prava zakladnica za Marijinega častilca, če vsak stavek dobro premisli in si ga k srcu vzame, kakor blagi pokojni prof. Rabuza. — Koliko bi se dalo še povedati lepega in spodbudnega o tém možu, od katerega se učimo živeti po veri ter kazati povsod korenit katoliški značaj v vojski in v miru!

J. Z. C. M.

13/6

Bivališče v presvetem Srcu Jezusovem.

Božji Zveličar sem je učil Blaženo Margareto Marijo Alakok, kako naj prebiva v njegovem presvetem Srcu.

V nedeljo nas vabi, naj vstopimo kakor v žareče ognjišče ljubezni, v katerem se očistimo vseh madežev celega tedna, da tako v tem življenju živimo le božji ljubezni, katera nas popolnoma preobrazí. Ta dan je namenjen posebnemu počeščenju presv. Trojice, zato opravi vsa svoja dela v duhu molitve.

V ponedeljek stopi kakor zločinec pred svojega Sodnika. Skušaj zadostiti božji pravičnosti in tem, da odkritosrčno priznaš svoje prestopke. Tako vstopi v presv. Srce in se zakleni v to ječo ljubezni, da postaneš deležen bridkosti, katere polnijo to božje Srce. Pusti se tako tesno zvezati, da ti ne ostane druga prostost kakor njega ljubiti, da nimaš več druge svetlobe, drugega gibanja kakor ono čisto ljubezen, katera se je v presv. Zakramentu vklenila in si vzela vsako prostost premikanja. Po zasluženju tega ujetništva, prosi oproščanja ubogim dušam v vica in opravi v ta namen vsa svoja dela v duhu pokore.

V torek vstopi v presv. Srce kakor v šolo in bodi učenec. V tej šoli se ti podaja znanje svetnikov, znanje prave, čiste ljubezni, katera nadomesti vse posvetno znanje. S pazljivostjo poslušaj glas Učnikov: »Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz srca ponižen, in boste našli mir svojim dušam!« Opravi danes iz ljubezni do božjega Učenika vsa svoja dela v duhu podložitosti.

V sredo vstopi v presveto Srce kakor popotnik v ladjo. Ljubezen je krmar, srečno te bo pripeljal čez nemirno morje, katero moraš prevoziti, da prideš v pristan. Viharji, ki ti pretijo, pridejo od samoljubja, oholosti, svojevolje in od zalezovanja hudega duha. Krmar te bo obvaroval vseh teh nevarnosti in te srečno pripeljal v pristan zveličanja. Vsa svoja dela opravi danes v popolni vdanosti v previdnost presv. Srca Jezusovega.

V četrtek vstopi v božje Srce, kakor da si od prijatelja povabljen na gostijo. Našel boš tam zate pripravljeno tako razveseljevanje, da bo daleč prekašalo vse tvoje želje in znanje. Opojil se boš z izvrstnim vinom njegove ljubezni. To vino osladi bridkosti tega sveta in te napolni z gnusom do vseh posvetnih zabav. Prijatelj, kateri te sprejme, je prav tako radodaren kakor ljubezniv, rekel ti bo: »Kar je moje, je vse tudi tvoje: moje zasluge, moje rane, moja kri, moje bolečine; ljubezen naredi vse to med nama skupno. Pa darežljivost mora biti obojestranska, in zato te hočem jaz popolnoma imeti, brez pridržka, brez delitve!« Ta dan opravi vsa svoja dela v duhu ljubezni.

V petek premišluj križ, kateri je v to presveto Srce zasajen, po njem teče presveta kri, katera je dala tvoji duši življenje, med silnimi bolečinami tvojega ljubeznivega Odrešenika. Pokrit je s krvjo in ranami; pustil se je tepsti zato, da je ozdravil tvojo dušo onih ran, katere ti je zadala tvoja nehvaležnost, tvoj napuh, tvoja nepokorščina. Jezus nič bolj ne želi, kakor da se povrneš zopet k njemu, da te obleče s svojo milostjo in te pusti počivati na svojem božjem Srcu kakor otroka, kateri se popolnoma izroči njegovi očetovski dobroti. In ker je vsemogočen, ne bo dopustil, da bi ti česa primanjkovalo ali da bi se pogubil. Prepusti se torej popolnoma skrbi tega ljubečega Očeta in daruj mu svoje srce! Samo to zahteva od tebe, da upodobi tvoje življenje po svojem križanem življenju. Vzemi si torej Križanega za zgled in uravnaj svoja pota po njegovih, tako da boš hodil samo še po poti ljubezni. Opravi vsa svoja dela danes v duhu pokorščine. 7

V soboto pristopi k presvetemu Srcu kakor žrtev, katera se predstavi velikemu duhovniku v templju. Na oltarju njegove čiste ljubezni se pusti použiti od plamenov njegovega božjega Srca kakor žgavni dar, tako da ne ostane nič več od

daritve tvojega srca, da lahko porečeš s sv. Pavlom: Ne živim več jaz, ampak Kristus živi v meni. Jaz delam edino le za njega in po njem. Njegovo presveto Srce živi in deluje v meni, ljubi zame in zadoštuje za moje napake. Opravi danes vsa svoja dela v duhu ponižnosti.

Presveto Srce Jezusovo je učilo blazeno Margareto, naj vedno prebiva v njem,

in tudi če jenja moliti, naj vzame presv. Srce s seboj na delo, kakor nosi polž svojo hišico, ter naj se ob vsaki nevarnosti stisne v to ljubezno polno Srce. Če to storimo, potem lahko rečemo: »Tudi če hodim po smrtnih sencah, se ne bojim nesreče, ker Ti si pri meni, o Gospod!«

Alba.

Evharističen čudež.

V Mağyzacski na Ogrskem so postavili, kakor je tudi drugje navada, božji grob. Veliko soboto pred Vstajenjem, ob pol štirih popoldan, se prijavi sledeča čudovita prikazen: Sv. hostija v monstranci jasno pokaže doprsko podobo našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Njegovo glavo je obdajal čudovit, svetel venec, obličje Zveličarjevo je bilo kot se navadno Njegovе podobe na drugih slikah. Obličje Jezusovo ni bilo žalostno, nasprotno, obdajal ga je nekak zmagoslaven žar.

Lahko je misliti, kako je ta dogodek globoko vse presunil. Kot bi trenil, hitijo vaški prebivalci v cerkev, kjer vidijo na lastne oči, kar so jim drugi povedali. Vse pade na kolena pred presv. Zakrament in joka. Bivali so tu tudi ljudje brez vere. Tudi ti pridejo, da vidijo ta čudež. Ugasnejo vse sveče, pa tudi sedaj je bilo obličje Zveličarjevo vidljivo, kakor poprej. Ti brezverni ljudje postanejo navdušeni, verni katoličani.

Župnik po imenu Dragotin Širola je bil ta čas odsoten, bival je na podružnici Zuhogon. Ko pride domov, mu povedo o tem čudovitem dogodku, česar pa on nikakor ni mogel razumeti. Ko pride čas Vstajenja, gre on tudi sam v cerkev. Kakor okamnjen obstoji pred sv. hostijo, v kateri vidi veličastno obličje Zveličarjevo. Tudi on ugasne vse sveče, ali prikazen ne izgine. Globoko ginjen in s svetim strahom nese župnik monstranco v procesiji. Ko pride ven iz cerkve na dnevno svetlobo, se vidi ravno ista prikazen. Ko mine svečanost Vstaje-

nja, todaj izgine obličje božjega Zveličarja, sv. hostija je imela kakor prej zopet navadno podobo belega kruha.

Župnik prijavi ta dogodek takoj scaterskemu škofu, ki zapove potem naddekanu, da vso zadevo preišče. Njegovo poročilo se glasi: »Mi smo dogodek preiskali z največjo pazljivostjo. Neštevilni dokazi, poedine osebe kakor tudi velika množica so potrdili na moje vprašanje, da je zadeva resnična. Do 400 oseb je pripravljenih, da potrdijo s prisego, kar o videle na svoje lastne oči.«

Mi vsi smo hvaležni našemu Zveličarju, da se je tako čudovito razodel, da je resnično pričujoč v presv. Rešnjem Telesu, da se pokrepimo v veri, ljubezni in pobožnosti do presv. Evharistije. Bog ne stori ničesar brez namena. Tudi tu ima gotovo svoje velike namene, katerih mi sicer ne poznamo, pa jih molimo in občudujemo.

Po hrvaškem časopisu: »Evharistični Glasnik«.

Pristavim le še to: Mi smo lahko veselji, da se je to dogodilo v našem cesarstvu, pod habsburško vlado, v kateri je ljubezen do presv. Rešnjega Telesa že podedovana. Je pa tudi migljaj, prst božji, kje naj iščemo rešitve v ti svetovni vojski — v češčenju presv. Rešnjega Telesa, posebno v pogostnem obhajilu. Je tudi nauk za nas, kaj da še manjka, da se povrnejo boljši časi. Dokler tega ne bo, ne pričakujmo nič dobrega. Tudi tu velja: »Slava Bogu v presv. Evharistiji in mir ljudem na zemlji.«

Dom. Janež, župnik.

Pred odhodom na bojišče.

Poglej, Marija, kakor nežen otrok,
ki pred očetovim srdom trepéce,
zateče k materi se, da pretéce
ga reši šibe, milostno izprosi,
da spet zjasni očetovo se lice, —
tako pošiljam k Tebi koprneče klice,
ko mi pekoča bol srce razriva,
ker vem: ne boš odrekla prošnji mili,
ne boš pustila samega me v sili,
o Mati ljubezniva!

Poglej, Marija, kolikrat v temoti
zgubljena duša moja luči išče,
in kolikrat na taki mračni poti
obup teman jo kruto še obišče!
Kadar boleost je moja najsilnejša,

ko dvom, obup, trpkost srce razjeda,
prošiti mora Te za svet beseda,
Devica najmodrejša!

Poglej, Marija, Ti nad vse si dobra
mi Mati bila zmir — zato verujem
in vztrajno upam, da me boš Premodra,
čuvala skrbno, kadar sam na tujem
bom izpostavljen zlim močem sovražnim.
bom izpostavljen zlim močem sovražnim,
Ne pusti, da kedaj bi upom praznim
podleči moral, saj ljubezen moja močna
zaupno k Tebi le pošilja prošnje vroče,
vedoč, da vselej usliši Te nebeški Oče,
Devica Ti mogočna!

L. H., računski podčastnik.

Ženstvo — v Sveto vojsko!

Iz »Zlate dobe«.

Ako opazujemo življenje le malo bolj
natančno, vidimo, koliko gorjâ povzroča
preobilna pijača. Ozrimo se okoli sebe in
opazili bomo njene grozne posledice. Go-
spodarstva propadajo in v družinah vlada
nezadovoljnost. Revščina, bolezni, prepiri,
sovraštva, ubojsi so njeno delo. Zanimar-
jena in pohabljen mladina je njen sad, beg
z domače grude v tujino po večini njena
posledica. Pognal je ta okrutnež — nam-
reč alkohol — svoje korenine že globoko
v osrčje našega naroda.

Ali jih bomo pustili rasti? Res je, da
se bojujejo in jih rujejo že več let, a kore-
nine so se zarile že pregloboko; počasi na-
preduje njih delo. Treba je zastaviti vse
moči, če hočemo premagati težkoče, ki jih
ovirajo.

Kaj pa ženstvo? Ali more ženska

mirno gledati to pogubonosno delovanje,
ali se ne obudi v njenem srcu usmiljenje
in požrtvovalnost? Ali je ne bo navdal po-
gum, da se mu bo odpovedala sama in po-
magala tudi drugim otresti se njegovih
spon? Ženska je že po naravi bolj nežno
čuteča kot moški, bolj sprejemljiva za vse
dobro. Ali je potem mogoče, da se ženska
brati z največjim sovražnikom? Žalibog,
da je deloma tudi tako. Tudi ženski tako-
zvani nežni spol je nekoliko ujel v svoje
mreže pogubni alkohol. Kljub tolakim opo-
minom, dokazom in prošnjam se ženska,
ki bi morala biti prva poklicana, da se
uvrsti v boj zoper tega krutega sovražnika,
še prijazni ž njim in ga zagovarja. Koliko
jih je, ki se resno bojujejo? Prav malo jih
je, le mala redka vrsta proti množtevil-
nim sovražnikovim. Ne rečem, da so pri

nas ženske splošno vdane alkoholu, Bog obvaruj! Dogajajo se redko slučaji, da se ženska upijani, ali slučaji so pa le.

Škof Slomšek pravijo: »Grd, da ne more biti grši, je pijanec, ali še sedemkrat grša je pijanka.« Da, res je to! Si li morete misliti kaj bolj odurnega kot je pijana ženska? S studom se vsak obrne od nje; to je proti njeni naravi. Taka ženska zastruplja srca njej izročenih, mesto da bi jih blažila. S takimi se tudi nič ne opravi, ubila jih je strast.

Največ je pa takih, ki niso ravno vdane alkoholu; če ima, pije, če ne, tudi dobro; da bi se pa popolnoma odpovedala, je pa ne pripraviš zlepa. Ako se začne z agitacijo, so precej na vrsti tisti starokopitni nazori, ki so že tolikokrat ovrženi: »Kako bom pa delala, če ne bom pila, pijača mi dá vsaj moč, kar poživi me, če poleti v vročini izpijem kozarec vina« itd. Za izgovor se poslužuje seve samo kozarca, žganjčka se vsaka ogiblje; kadar pa pride pri kakšnem delu vrsta nanjo, da ga »rukne«, o, takrat se pa tudi sprijazni z njim, čeprav se malo strese. Druga zopet se izgovarja: »Ja, saj ne pijem rada, o, prav nič ne maram za pijačo, pa ko smo kje v družbi, se ne maram braniti, nočem, da bi se norčevali iz mene.« Katera se s tem izgovarja, ga vsaka bolj ali manj rada pije.

Največ škodujejo pa tiste, ki s svojim zabavljanjem podero, kar se je morebiti z največjim trudom pridobilo. Kdor je skusil, ta vé, koliko je treba prigovarjanja, koliko truda, preden se doseže, da je pijanec voljan odpovedati se strasti. Le par besed in ves trud je zastonj. Prosim vas, tista, ki sama noče pomagati zatirati pijančevanja, naj vsaj molči! Nečuvveno se mi zdi, da ženska, ki je takorekoč moderna sužnja alkohola, še podpira njegovo pogubonosno delovanje. Tekmovati bi moralo ženstvo med seboj, da laši solze, olajša bedo in gorje, ki jo povzroča alkohol.

Saj ima ravno ženska najobširnejši delokrog v tem oziru. Njej je izročeno go-

spodinjstvo, družina, njej izročena vzgoja mladine.

Ozrimo se v delokrog gospodinje! Časi, ko je dala gospodinja družini in delavcem za malico skledo kislega mleka ali skledo kuhanega suhega sadja, so izginili. Mesto zdrave hruševke je prevzel alkohol, največkrat v podobi žganja. Gospodinje, privabite zopet stare čase nazaj! Kadar obrodi sadje, ne pustite, da bi se iz tega božjega daru napravljaj strup. Koliko se je včasih posušilo sadja, skozi celo leto je imela družina zdrave, okrepčujoče pijače, sedaj ga je pa redkokje dobiti. V jeseni se vse, če ne proda, skuha, med letom pa kupujejo tuji, slabi izdelki po prodajalnah. In ravno po domačem žganju se je zelo pospešilo pijančevanje. Ko je prišlo domače žganje, niso mogli ostati brez njega, segli so po tujem, še slabšem. Delajte na to, da se bo zopet sušilo sadje! Če ga imate preveč, je bolje, da ga prodaste ter za denar nakupite koristnejših reči. Pripravite družini zdrave brezalkoholne pijače, nakuhajte malinovca ali kakšnega drugega sadja in videle boste, koliko bodele na boljšem. To je pijača, ki res ugasi žejo; kar stane sladkor, se še primerjati ne dá s tem, kar se dá za žganje. Dokazano je že tolikokrat, kako slabo vpliva alkohol na ves človeški organizem.

V vaši moči je tudi, da se omeji pijančevanje ob raznih prilikah. Naj se vrši v hiši vesel, resen ali pa tudi žalosten dogodek, igra glavno vlogo alkohol. Ako je v hiši gostija ali ženitnina, se popiva še vedno čez mero. Sicer se je pri takih prilikah pijančevanje precej omejilo, a vendar še premalo. Bodite skupaj, dokler so ljudje trezni, a ko začne pijača segati v lase, se razidite. Alkohol oropa človeka razuma. Kaj je potem razvedrilnega med pijano, brezumno družbo? Dogajajo se čisto nerodnosti, ki se studijo vsakemu poštenjaku. Koliko se pokvari mladine ravno ob takih prilikah!

Najžalostnejše pa je, da se popiva, ko se vrši v hiši najbolj pretresujoč dogodek, namreč pri mrličih.

To navado odpraviti, je vaša dolžnost. Mesto za žganje, dajte rajši za par svetih maš za dušo pokojnikovo; od tega bo imel kaj dobička. Kdor pride k mrliču zaradi žganja, je bolje, da ga ni blizu. Dogodi se, da pride kdo že nekoliko opit, dá se mu tam še žganja in potem začne zbijati neslanosti, ne zavedajoč se resnega dogodka. Namen shajanja pri mrličih je, da se moli za rajnke, ne pa, da se popiva in dela greh. Imejte toliko odločnosti in nastopite vsaka v svoji hiši, ne ozirajte se, kaj poreče svet. Kdor ima v sebi še kaj verskega čuta, bo odobral vaš nastop. Torej, gospodinje, navajajte svoje domače k treznosti in odvrčajte jih od pijančevanja, kajti s tem boste omejile strašno zlo, ki izvira iz nezmernega uživanja opojnih pijač.

mati, ki daje svojim otrokom tudi strup, čeprav v lepši obliki, in sicer v obliki alkohola, ki po mnogoštevilnih skušnjah nič manj pogubonosno ne vpliva na otroško telo kot pravi strup, v tem oziru kaj boljša?

Koliko otrok je, ki imajo za očeta pijanca. Taki otroci so že po naravi bolj nagnjeni k pitju. Da popravi to moževu pohujševanje, naj se mati takih otrok sama popolnoma odpove pijači ter daje s tem vsaj ona lep zgled, ako hoče, da ne bodo otroci hodili po stopinjah očetovih. Kaj pomaga, če jih mati še tako svari in uči, ako pa tudi sama poseza po alkoholu! Taka mati, ki okuša v polni meri od strani moža grenki sad pijače, se ji bo pač najlažje odpovedala.

Ob vsaki priliki, ako vidi otrok pijan-

Jožef Uštinc. (?)¹

Jakob Gomzi.

Anton Holc.

Večni jim pokoj!

Najvažnejšo nalogo v boju zoper alkoholizem imate pa matere. Vam je izročena deca, da jo vzgajate dušno in telesno, vam je izročen up slovenskega naroda. V nekem članku »Zlate dobe« je pisano, da si morata duhovnik in učitelj podati roke, ako hočeta pri mladini v tem oziru kaj doseči. Toda, vprašam vas, kaj pa pomaga ves njihov trud, ako vidijo otroci v domači hiši ravno nasprotno? Vpričo otrok se popiva, zabavlja čez abstinenco in morebiti daje celo otrokom piti. Kaj bi rekli o materi, katera bi dajala svojim otrokom strupa? Vsak pameten človek bi se zgražal nad tako nečloveško materjo. Ali je pa

ca, pouči ga, kaj ga je privedlo tako daleč vcepí mu z mladega v srce stud pred pijačo, da se bo v poznejših letih lažje obvaroval nezmernosti.

Vsaka dobra mati želi, da bi njeni otroci zrasli v poštene ljudi, da bi ji bili na stara leta v oporo in veselje. Slovenske matere, bodite odločne, ne dajajte svojim otrokom same in tudi ne pustite, da bi jim dajali drugi upijanljivih pijač! Za otroke je najboljša mleko in sadje.

Ako bi pa otrok vkljub svoji skrbni vzgoji, ko doraste, padel v mreže alkohola, imela boš vsaj mirno vest, da nisi temu kriva ti, in enkrat lahak odgovor.

Notranjsko dekle.

¹ Če ni to pomota. Na dveh fotografijah je bilo zapisano to ime.

Opozorilo in prošnja.

Na kresni dan, 24. junija, ki bo letos ravno na nedeljo, ne pozabite na »Sveto vojsko« (družbo treznosti)! 1. Ponovite ta dan zavezo zdržnosti in treznosti. 2. Naberite in vpišite tudi kaj novih udov. 3. Pošljite poročilo o številu udov. 4. Pošljite

»Sveti vojski« tudi kak dar. Naj bi bil ta dan povsod govor o treznosti.

V Ljubljani bo za ude in za vse prijatelje treznosti popoldne ob 5. pridiga v cerkvi sv. Florijana. Pridite mnogoštevilno!

Mladiške Marijine družbe,

ki so zaspale, je pozival zadnji »Bogoljub«, da naj se vzbudé; kjer jih pa še ni, pa nanovo ustanove. Vojska jih kliče k življenju.

V spodbudo tistim župnijam, kjer še niso pričeli družbe oživljati, bodi naznanjeno, da so se med vojsko — kolikor znano — mladiške družbe v sledečih župnijah (ljublanske škofije)

nanovo ustanovile: na Blokah, pri Sv. Heleni, pri Sv. Jakobu, v Delenji vasi pri Ribnici, v Cer-

ljah gorenjskih, v Radomljah, v Trziču;

znova oživile: v Sori, v Mengšu, v Stari Loki, v Kamni gorici, v Velikih Laščah; Polh. Gradcu.

To je seveda še zelo malo. Pa kar se ni zgodilo, se še vedno lahko zgodi.

Ponekod se k novemu življenju ali k ustanovitvi že pripravljajo. — Ako bi bila kaka župnija po zmoti izpuščena, naj se sporoči in se bo naznanilo.

Dekleta — več poguma!

Sestre! Bodimo odločne Slovenke, pogumne in srčne braniteljice svete vere in nedolžnosti! Pa, žal, srčnosti nam dostikrat manjka.

Mnogo je deklet, dosti izobraženih in zase dobrih, a da bi nastopile, kadar je treba, ter pokazale svetu, da jim gori srce za vero in dom, za to pa nimajo srčnosti. O, kolikokrat sliši ta ali ona grdo udrihati po duhovnikih, zabavljati proti sveti Cerkvi in njenim naredbam, kolikokrat o bližnjem slabo govoriti ali nespodobno govorjenje v pričo malih otrok, pa vendar nima poguma, da bi javno pokazala, kako se ji tako govorjenje stidi, ali da bi se potegnila za čast duhovnikov, za dobro ime bližnjega ter odvrnila pohujšanje malih, nedolžnih

otrok, ter bi nasprotnike krepko zavrnila, kakor zaslužijo. (Op. ur. To je žalibog resnica. Dobri ljudje so preboječi in premalo odločni. Zato naj bi dekleta ne preslišale klica te svoje pogumne sestre!)

Nekatere so celo tako boječe, da nimajo poguma, da bi družbin znak nosile očitno, ker se boje zbadanja nasprotnikov. Kaj naj porečem o taki mladenki, ki se je gredé na društveni shod nadela znak, a komaj pa pride do trga, ga pa hitro spravi in potlači v žep! So li take mladenke značajne, ki se tresejo pred vsakim vetercem? Ali so taka dekleta pogumna, ki se boje zameriti nasprotnikom ter rajši zatajijo svoje prepričanje?

Marsikatera bi pristopila večkrat k

angelski mizi ali v naše vrste, pa strah pred ljudmi, »kaj bodo rekli ljudje,« jim brani. Ako je mladenka na pravem potu, ako se potečuje za dobro stvar, se ne sme nikdar vprašati: kaj bodo rekli ljudje? Ljudje naj rečejo, kar hočejo, Bogu se moramo bolj bati zameriti kakor ljudem! Vsadimo si globoko v srce čednost srčnosti, ki je ena izmed štirih poglavitnih čed-

nosti! Ne bodimo boječe, temveč pogumne in srčne! Pogumna in odločna dekleta tudi nasprotniki spoštujejo. O, koliko dobrega lahko napravi in koliko hudega lahko zabrani vsako dekle, če je sama za vse dobro vnetja in ima — pogum o pravem času!

Pozdrav od družabnice izpod Boča (Štaj.)!

Kaj pišejo vojaki.

To so fantje!

Mladenič-vojak iz mengiške župnije piše svoji sestri in materi:

Draga sestra!

Po kratkem odmoru v zaledju odidemo nazaj v bojno črto, odkoder se marsikdo več ne vrne, kjer se pa tudi utrdi značaj. Človek gledajoč večkrat smrti v oči ne pozabi tako lahko svojega namena in cilja, kakor doma ali v mirnem mestu.

Vem, da močno želite, da se povrnem ohranjen pred nezgodami ali da umrjem srečne smrti v milosti božji. Torej ne žalujte, če padem, volja Najvišjega naj se zgodi! Saj nismo za vedno na svetu. Malo preje ali pozneje, samo da se doseže cilj in se ne zgreši prava pot.

Tebe, draga sestra, bi pa prosil sledeče: Dandanes se priporoča zatajevanje in pogosto, vsakdanje sv. obhajilo v spravo presvetemu Srcu Jezusovemu po rokah Marije. Zatorej naredi sklep: Biti popolna abstinentska in kolikorkrat Ti čas dopušča, pristopiti k mizi Gospodovi. Daruj vse to po rokah Marijinih Jezusu v zadoščenje za duše v vica! Tudi zame goreče moli, da se vrnem ali padem, ko bom najbolj pripravljen.

Torej pogum, ne glej ne na desno, ne na levo, le na svoj cilj in na potrebo časa!

Tudi jaz sem ob priliki naredil tak sklep in z božjo pomočjo po možnosti tudi izpolnjeval. Vedi, da sem srečen, mnogo srečnejši nego poprej.

Pozdravi mater in sestro in kmalu odpiši! Tvoj brat F. K.

Ljuba mati!

Dandanes so zelo težki časi nastopili. Tudi v bojni črti še ne vemo, kaj se vse godi v ozadju in v kakšnem položaju so ljudje v zaledju ali po mestih. Če pogledam v kakšen časopis, povsod prošnje za begunce, za sirote

padlih, misijone itd., primanjkuje sredstev v denarnem in življenjskem oziru.

Nam vojakom gre pa še dosti dobro, sicer o izobilju ne moremo govoriti, vendar izhaja se že. Tudi drugače živimo še v dosti udobnih okoliščinah. Zatorej se mi zdi preveč sebično, ko bi si pustil pošiljati pakete, brez katerih bi se tudi izšlo. Mogoče drugi nima, da bi se nasitil enkrat na dan, trpeč tudi drugačno pomanjkanje.

Sicer ne vem, v kakšnih okoliščinah same živite, mislim, da ne posebno v stiskah. Zato bi Vam svetoval, da rajši tisto, kar mislite meni poslati, daste ubogim, katerih nikjer ne manjka. Če ne v blagu, pa dajte v denarju. Ker pa ne vem, v kakšnem stanju se nahajate, če bi bile same v pomanjkanju, pa opustite moj nasvet in storite, kakor vas je volja. Jaz pa, kakor že rečeno, ne trpim sile. Saj še drugi vzdrže pri istem, ko imajo težje delo, zakaj bi jaz ne!

Saj me razumete, le tisto, kar bi meni poslali, dajte ubogim. Darujte to v božjo čast in iz ljubezni do bližnjega. Plačilo ne izostane.

Sprejmite mnogo iskrenih pozdravov.

Vaš hvaležni sin F. K.

Op. ur. Tolike nesebičnosti in požrtvovalnosti ne moremo zahtevati od vsakega. Radi pa beremo kaj takega, ker iz tega vidimo, kako krasne fante imamo.

2. Marijino varstvo.

Mnogo, mnogo fantov in mož v sedanjih strašni vojni (ki divja po širnem svetu in v sedanjih strašnih nevarnostih, ki pretijo vsakemu posameznemu človeku) se je že prepričalo, da Marija pomočnica kristjanov ne zapusti nikogar, ki se v njeno varstvo priporoča. Jaz sem služil kot topničar pri 7. trdnjavskem topničarskem polku. Bil sem večkrat v smrtnih nevarnostih. In prepričan sem do trdnega, da me je samo Marija rešila gotove smrti. Dne 9. februarja sem se poslovil od svojih tovari-

šev. Šel sem v bolnišnico. Ni bilo tega teden dni, ko mi piše moj gospod predstojnik Legat, da je granata udarila ponoči v barako. Tako vidim, da me je Mati Marija poprej odtegnila proč, ker bi mogoče tam postal žrtev sovražne granate, kakor je postal žrtev nek drug vojak. — Torej le priporočajmo se naši dobri Materi

Mariji, pomočnici kristjanov. Ona nam hoče pomagati v vseh dušnih in telesnih potrebah. Samo zaupno in goreče jo moramo prositi!

Marija, naša dobra Mati, varuj, brani nas vsega hudega!

Obenem iskrene pozdrave vsem čitateljem in čitateljicam »Bogoljuba«. Janko Filipič.

† Jožef Bizjak,

sedmošolec, ud Marijine družbe,

padel 11. grudna 1916 na rumunskem bojišču, rojen 4. decembra 1895 v Studenem.

Žalostno novico je poročal staršem pokojnika vojni tovariš Janez Jemec. Tako-le piše: »Pisal sem vam takoj, ko je padel Jožef. (Pismo je prišlo šele čez dva meseca.) Rad poročam o tako dobrem tovarišu kot je bil Jožef. Bila sva vedno skupaj. Bil je telefonist. Lahko bi bil kaj višjega, a ostal je bolj ponižen. Med častniki in moštvom je bil priljubljen. Vedno sva se menila, da greva skupno na dopust. Ali sreča mu ni bila mila. Imeli smo povelje naskočiti neko višino. Na večer je bil oster mrz. Sedela sva pri ognju. Pravil mi je, da se mu je sanjalo eno noč prej, da je bil med nekdanjimi sošolci, da jim je roke podajal v slovo. Vprašal me je, kaj to pomeni. Nič hudega sluteč smo šli na naskok. Bil sem osem korakov proč od njega. Krogla mu je prodrila prsi. Njegove zadnje besede so bile še: Oh, Jezus, Marija! Zjutraj je bil pokopan v neki vasi kraj Plojesti. Druge želje ni imel, kakor da bi bil študiral za duhovnika, ako mu Bog da zdravje. Svojo drago mater je večkrat imel v mislih, ki jo je tako zelo ljubil.«

Tako je našel junaško smrt dragi Jožef. Ves čas v vojni — dve leti — ni dobil nobene dopusta. Bil je na raznih frontah, enkrat prav blizu doma na soški strani. Ko je skrbni oče to zvedel, ga je hotel obiskati. Iskal ga je tri dni kakor sv. Jožef in Marija svoje ljubo dete, ali našel ga ni. Toda, dragi starši, potolažite se! Ločitev je le začasna. Vaš sin je umrl srečne smrti: s svetimi imeni Jezus in Marija na ustnicah. Marija svojega otroka ni zapustila na zadnjo uro. Več kot bi mogla storiti lastna mati, je storila duhovna mati Marija. Pokojnik je nosil tudi karmelski škapulir. Marijina obljuba je, da ne bo občutil peklenškega ognja, kdor umrje v tem oblačilcu. (Čudno, da se vsi ne vpišejo v karmelsko bra-

tovščino in se tako zavarujejo na tak lahek način pred večnim ognjem, posebno vojaki.) Bil je tudi ud rožnvenške bratovščine, ure sv. rožnega venca, bratovščine presv. Srca Jezusovega in ud Marijine dijaške kongregacije v Ljubljani. Tudi sploh je živel kot pobožen in zgleden dijak. Na počitnicah je rad pomagal svojim staršem, kjer je le mogel. Rad je zahajal v cerkev, pogosto prejemal sv. zakramente. Rad je zahajal k domačemu župniku, ki ga je večkrat porabil za svojega tajnika. Spisal mu je med drugim ves imenik družbe vednega rožnega venca, ki ima nad 8000 udov. (Ude te bratovščine prosim, da se ga spomnite v molitvah. Upam, da še vedno strazite, da ne prodre v našo domovino ne telesni ne dušni sovražnik.) To je dobro znamenje za dijake, kakor tudi za druge, da radi občujejo s svojimi dušnimi pastirji. Kdor se začne izogibati svojih staršev in duhovnikov, je sumljivo, da ni vse prav v dušnem oziru, da dušno življenje hira. Cel čas vojne je rad dopisoval svojim staršem in domačim duhovnikom. Lahko je razumljivo, da žaluje za njim tudi cela župnija, to tem bolj, ker bi bil pokojni najbrž postal kdaj tudi duhovnik, kar je v naši župniji dogodek, ki se ponavlja na sto let. Pa mesto da bi bil daroval pri daritvi sv. maše nedolžno Jagnje božje, je daroval na oltarju domovine svoje mlado lepo življenje. Naj bo tudi ta smrt pravna daritev za domovino, kateri naj po ti vojni vzcnete lepša bodočnost, posebno vzklije nova bogoljubna mladina!

Vam pa, dragi starši, bodi to v tolažbo, da dobite svojega ljubega sina — zopet nazaj. Sedaj se ga spominjajte v svojih molitvah, on se bo pa vas spominjal pri Bogu, da srečno pridete za njim, kjer ne bo več ločitve.

Župnik Dominik Janež.

† Ivana Grajzar.

Poleg lepih zgledov naših fantov vojakov, katerim radi priznamo častno mesto v »Bogoljuba«, naj bo nekaj vrstic posvečenih spo-

minu mladenke, ki je bila tudi kakor voja, na svojem mestu, zvesta do konca. Skromna pred svetom, lepa pa pred Bogom — taka je

bila Ivana Grajzar iz št. Valburge pri Smledniku, iz znane krščanske hiše Šlosarjeve, ki je dala Bogu dve njeni sestri — redovnici uršulinki, S. Dominiko in M. Kajetano. Ivana je ostala doma v pomoč staršem. Po poklicu šivilja je bila radi spretnosti znana daleč okrog. Vedno si je prizadevala spačeno modo nadomestiti s pošteno nošo. Večkrat je koга pregovorila, če pa le ni mogla, je pa rajše blago vrnila, češ, bolje se je zameriti ljudem kot Bogu. Številne obiskovalke in učenke je v nemala za Marijo in po njej za Jezusa. Zvesto se je držala »Bogoljubovih« načel, bila ves čas njegova naročnica, nabi-ralka in tudi raznašalka; v marsikatero hišo ga je udomačila. Dasi »gostilniška hči je bila vsa navdušena za abstinenco, bila nje članica, ki je uvaževala abstenenška načela tudi v gostilni. Prijazna, postrežljiva poštenim gostom je pijancem odrekla mesto v hiši. Lep zgled gostilničarjem. Izredno tiha in mirnega značaja

je odločno nastopila zoper vsako nespodobnost v gostilni. Gostje so jo dobro poznali. In kako je ljubila Jezusa v presvetem zakramentu! Kaj posebnega je moralo biti, da je izostala od vsakdanje sv. maše in sv. obhajila. Vedela je, da tu dobi moč zoper vse boje. Zlasti pa je bila v Marijini družbi vedno med najboljšimi, več let tudi delavna odbornica. Z veseljem je pa tudi podpirala in se udeleževala prireditev izobraževalnega društva. Sredi dela jo je jela glodati jetika in ji končala življenje na velikonočni torek. Veliko je trpela v hudi, nad pol leta dolgi bolezni, pa vedno je bila vesela, popolno vdana volji Najboljšega, kateremu se je vsa darovala zlasti pri sv. obhajilu, ki ga je pogosto prejemale tudi v bolezni. Zgledno je bilo njeno življenje in lepa smrt, lep pa je bil tudi pogreb. Nosile so jo članice v vencih, ker ni fantov doma. Vsem »Bogoljubovim« bralcem, zlasti Marijinim družbam, pa jo priporočim v molitev.

Ob petnajstletnici Marijine družbe.

(Poslana iz Središča.)

Pozdravljen pomenljivi dan!
s teboj mi v dušo radost sine:
Napočil si, da obnoviš
najlepše prošlih let spomine.

Saj vsakemu je drago vse,
kar kdaj preživel je v sladkosti.
Tolaži dušo mu, srce
spomin na dneve brez bridkosti.

In duh moj danes pohiti
nazaj v daljne, prošle dni,
ko dan vesel se je obhajal,
ko mnogo src je mir navdajal.

Petnajsto leto je odšlo,
kar je Marija, mati mila,
si tukaj z milostno roko
svoj vrt cvetlični ogradila.

Zasajala je cvetke vanj,
med temi tudi lilje bele;
prilivala je vsem skrbno,
da vedno lepše bi čvetele.

Z največjo je ljubeznijo
za cvetke te do zdaj skrbela;
z mogočno branila rokó,
da ne bi ktera ovenela.

Spomin nam v duši se obnavlja,
v srce prihaja blagovest,
ko jezik prvič je zgovarjal:
»Na veke tvoj otrok bom zvest!«

Zato naj danes zakipi
hvaležnost Materi v višave,
ko njej ob petnajstletnici
v nebo pošiljamo pozdrave!

Kdor v varstvo tvoje pribeži,
ničesar se mu bati ni;
za nas, zemljane, ti skrbiš,
dobrote vse nam ti deliš.

Ti bila z nami si v sreči,
ob strani nam stojiš v nesreči;
in zdaj, ko svet je poln gorja,
zaupamo v te — Gospa.

Krvi je polna zemlja vsa,
svetovna vojska jo pretresa —
če čolnič naš s teboj vesla,
tedaj pač upamo — nebesa.

Zatorej na spominski dan
iz srca pride glas močan:
»Dokler se zadnji dih glasi,
pod tvojo smo zastavo — vsi!«
M. Č.

Cerkveni razgled

Sprejemnice bratovščine za umirajoče

so končno dotiskane. Vzrok počasnosti — vojska. Z Dunaja ni bilo mogoče dobiti tri mesece klišejev (vrezov) za slike, ki sicer pridejo v štirinajstih dneh. Sprejemnice so prav lepe in se bodo v kratkem razposlale.

Obenem so se dala tiskati pooblastila za gorečnike, ki hočejo bratovščino širiti. Kdor želi dobiti tako poblastilo, naj piše enemu izmed župnih uradov, koder je bratovščina vpeljana. Na Kranjskem Sv. Jakob v Ljubljani, Trebnje in Homec. Na Štajarskem Nova Štifta pri Gornjem gradu in tej se je pridružil še Sv. Tomaž pri Ormožu. Vendar se mora v teh dveh župnijah bratovščina šele cerkveno-pravilno (kanonično) vpeljati.

Molite, molite za umirajoče, kajti ravno zdaj so grozoviti boji, v katerih padajo možaki trumoma in se selijo v večnost!...

Imamo ga!

Naš dobri znanec, č. gosp. dr. Anton Zdešar, se je po dveh letih in sedmih mescih, kar časa je bil v francoskem jetništvu, vendarle izmotal iz francoskih mrež in srečno dospel nazaj v domovino. Imamo ga zopet! In dasi je veliko pretrpel, je vendar zdrav in čvrst. Molitev njegovih številnih prijateljev zanjga ni bila zastoj. Kako se mu je godilo, nam bo moral sam povedati. Bilo je pravo mučeništvo. »Bogoljubovi« bralci, katerim je že mnogo lepega napisal, ga z veseljem pozdravljajo na domačih tleh in mu kličejo: Dobrodošli! Bog Vas sprimi in ohrani!

† Bogoslovec Bernard Kralj. V Sv. Križu pri Trstu je umrl dne 30. aprila bogoslovec tržaško-koperske škofije, blagi g. Bernard Kralj. Več kot leto dni je potrpežljivo prenašal težko bolezen, najprej v Ljubljani v hiralnici sv. Jožefa in potem doma pri starših. Celo v bolezni je bil zgled pobožnosti in ljubezni do Matere božje. Marija ga je kot svojega zvestega sina rešila težav in poklicala k sebi, da njen praznik z njo obhaja in se pri njej veseli večnega maja brez težav, brez boleti. Škoda je bilo nadarjenega in pridnega bogoslovca, na katerega smo stavili polno lepih upov, škoda posebno zato, ker v naši

tržaški škofiji tako primanjkuje slovenskih duhovnikov. Tolaži nas pa upanje, da bo pokojni Bernard pri presv. Srcu prosil blagoslova za tiste, med katerimi je tako srčno želel kdaj delovati. Počivaj v Bogu, predragi Bernard! I. S.

V Ljubljani se je zopet enkrat uresničilo, kar je večkrat rekel sv. Vincencij Paveljski: »Še vselej sem videl, da dobrotniki revežev srečno umrejo.« Dne 2. majnika je mirno zaspała velespoštovana gospa Josipina Šumi. Bilo bi nemogoče naštetati vsa njena dobra dela krščanske ljubezni, ker je storila vse večinoma na skrivaj, prav kakor pravi Zveličar: »Tvoja desnica naj ne ve, kaj dela tvoja levica.« Šele pri njeni krsti so se srečali nehoti in nevede vsi ljubljanski reveži in njihovi oskrbniki in njen pogreb je bila procesija krščanske ljubezni. — V miru počivaj in plačilo uživaj, mati ubogih!

Umrla je 25. aprila na Dunaju v bolnišnici Katarina Novič iz Gorice v starosti 72 let. Pokojnica je bila jeruzalemska romarica, zato bodi priporočena soromarjem in sploh vsem v pobožno molitev. Naj gleda nebeški Jeruzalem!

Ozerki, 13. febr. 1917. Podpisani uljudno prosi, da bi blagovolili v »Bogoljubu« ponatisniti, da sem v ruskem ujetništvu zdrav in čč. gg. duhovnike naprošam, da bi blagovolili v cerkvi sporočiti sorodnikom, da bi se po dolgem času spomnili na svojega Andreja Koselji iz Male Varnice, P. Leskovec pri Ptuj.

Neki vojak piše, kako se mu je »Bogoljub« v tujini priljubil. Gotovo bi se še marsikomu, samo da bi ga enkrat v roke vzel.

Marijine družbe.

Tanzenberg pri Celovcu. (Semenišče.) Dne 29. aprila so posvetili presvetli knezoškof 10 bogoslovcev v subdijakone. Ker je morala na glavni praznik naše Marijine družbe, dne 25. marca, zaradi pobožnosti božje glave odpasti vsa slovesnost, smo imeli zdaj na predvečer tudi slovesen sprejem 6 kandidatov v družbo. Slovesnost so imeli prevz. knezoškof sami. Govorili so nam o pomenu Marijinih družb za pastirstvo. Danes hoče priti vse po močni organizaciji do cilja. Mi ne

imemo le občudovati organizacij naših nasprotnikov, ampak priti jim moramo nasproti in močno protiorganizacijo. V prvi vrsti pridejo v poštev Marijine družbe. Kakor so že enkrat rešile Marijine družbe naše ljudstvo krivoverstva, tako bomo tudi danes le po Marijini družbi rešili in ohranili dobro naše koroško ljudstvo. Ravno v dobi, ki je za fante in dekleta najbolj nevarna, imajo člani spretno vodstvo in močno oporo po milostih, ki jih prejema po družbi. Naš nadpastir so tako prepričani o pomenu Marijinih družb, da je njih želja, naj bi se v vsaki župniji, kjer še ne obstoji Marijina družba, ustanovila najhitreje ko mogoče. Po vojski ne sme biti župnije brez Marijine družbe!

Kristo Košir, prednik.

Marijina družba v Rojanu (Trst) je imela od 25. do 29. aprila duhovne vaje. Vodil jih je z veliko spretnostjo m. č. pater Frančišek Ks. Tomc iz družbe Jezusove. Ker je imel govore v župni cerkvi, je imel tudi drugih poslušalcev dovolj. K sklepu teh duhovnih vaj je prišel prevzvišeni g. škof, ki je maševal in imel pred skupnim sv. obhajilom jedrnat govor. S podelitvijo apostolskega blagoslova in z zahvalno pesmijo pred Najsvejšim je končala lepa pobožnost. Popoldne istega dne je imel evharistični odsek dekliške družbe svoj sestanek, na katerem se je razpravljalo o vprašanju: kako naj se pomagamo revnim prvoobhajancem v župniji.

Dolenjvas pri Ribnici. 25. marca smo nabrali nekaj denarja za »Dobrodelnost« in sklenili, da Marijina družba prevzame eno siroto v svojo oskrbo. (To je vredno poročati »Bogoljubu«, da! Čast vam in Bogu plati! Ur.) — Smrt se prepogosto oglašava v naši družbi. Zopet so morali na težko pot — za pogrebom vrle naše tajnice Frančiške Grajnar. Bila je marljiva članica, vzorno dekle, posebno vnetá čistilka sv. Rešnjega Telesa. Za njo žaluje tudi cerkveni pevski zbor, v katerem je delovala več let kot vnetá pevka. Ob odprtem grobu se je v imenu cele Marijine družbe od nje poslovil v prav lepem govoru gosp. družbeni voditelj. — Komaj smo opravili osmino po umrli tajnici, že je zapel mrtvaški zvon članici vodstva Neži Zobec. Vsled njene krotkosti in prijaznosti so jo ljubile vse tovarišice; bila je vzornega življenja in je bila v zadnjem času zato članica vodstva.

V posnemo. Iz Bele Krajine (Belči vrh) piše »Dobrodelnosti« neka dobra mladenka: Članek o Vincencijevih sirotah v »Bogoljubu« me je tako ganil, da sem takoj sklenila nekaj žrtvovati za te uboge sirotke. Naprosila sem

svojo mlajšo sestro, da je šla po vaseh prositi za te revne otroke. Morete si misliti, kako težaven posel v takem času, ko je toliko prošelj dan na dan od vseh strani. Pa vendar se je našlo nekaj usmiljenih src, ki so darovala nekaj domačega platna ali denarja. Tukaj Vam pošljem platno in 30 K v denarju, in želim, da bi dobrodošlo.

Kamna gorica. V tukajšnji župniji obstoje že nad 16 let vse štiri Marijine družbe, namreč za mladeniče in dekleta, za moške in žene. Najštevilnejša je Marijina družba za žene, ki šteje sedaj nekaj nad 70 udov, najslabša ona za mladeniče, v kateri je bilo samo 8 udov. Da bi se te družbe bolj poživile in okrepile, je naprosil župnik g. škofijskega vodnika, da bi prišel enkrat sem in imel male duhovne vaje. To se je zgodilo 4. postno nedeljo in na praznik sv. Jožefa. Vsak dan so bili trije govori. Nad 500 jih je oba dni pristopilo k sv. obhajilu, ki se je darovalo za srečen izid naše vojske in za časten mir, v kateri namen se je tudi oba dni veliko molilo. Lepa pobožnost se je sv. Jožefa dan popoldne zaključila s tem, da je bilo 9 deklet nanovo sprejetih v Marijino družbo, ki šteje sedaj 56 deklet. Oglasilo se je nanovo tudi 15 mladeničev za družbo, in tako je upati, da se tudi ta Marijina družba, ki je že skoraj popolnoma zaspala, zopet oživi in vedno več mladeničev vanjo pristopi.

Iz Cerkna. Naša dekliška Marijina družba se lepo razvija. Na Belo nedeljo je bilo zopet sprejetih 15 deklet. Dekleta kljub velikí oddaljenosti od farne cerkve redno obiskujejo shode in prejemajo pogosto sv. zakramente. To jim daje moči, da vztrajajo v čednostnem življenju kljub tolikim nevarnostim, ki so jim izpostavljene v naših, z vojaki prenapolnjenih krajih. — Ustanavljamo bratovščino za umirajoče; dosedaj je priglašanih okoli 40 deklet. — »Zlatih Dob« imamo naročenih 11, ki jih delimo od hiše do hiše.

Iz Stare Loke. Lepo je bilo pri nas na Jurjevo nedeljo, ko praznujemo god farnega patrona. Povabili smo za ta dan g. škofijskega voditelja Marijinih družb, da je malo pomagal. Pri slovesnem duhovnem opravilu so pevke, članice Marijine družbe, krasno pele Griebacherjevo mašo »Stella maris« pod vodstvom kadetnega aspiranta Endeß-a, konservatorista z Dunaja, ki se je zelo čudil, da imajo slovenska dekleta tako izvrstne zmožnosti za petje. Popoldne je bil slovesen sprejem 22 mladeničev v Marijino družbo, ki se je po 11 letih zopet poživila. Mladeniči so veseli, da so vstopili v družbo; takoj prvi teden so dobili

nekaj novih fantov zanj, vsi so naročili molitvenik »Družbenik Marijin« in več na družbeno glasilo. Napravili smo tudi »dobrodelni odsek«, ki je nabral že precejšnjo svoto denarja v dobre namene. Skupno nas je sedaj 27. Dva člana sta že odšla na vojsko in redno dopisujeta. Bog daj fantom vztrajnost!

Vrhnik. Tu je vodil od 4. do 8. sušca P. Janez Pristov D. J. tridnevne duhovne vaje za vsa dekleta velike vrhniške župnije. Dekleta so se jih (razen nekaterih domišljavk) prav pridno udeleževala kljub skrajno slabemu vremenu. Skupno sv. obhajilo vseh deklet je bilo velikansko. Po duhovnih vajah se je kmalu oglasilo 40 deklet za družbo. Od 11. do 15. sušca pa je imel isti pater tridnevne vaje za žene in moške. Tudi ti so se zelo pridno udeleževali, razen »intelligence« in nekaj kmečkih.

Popravek: V Horjulju lani ni odpadlo 26, ampak 13 članic.

Št. Jakob ob Savi. Imele smo tridnevne duhovne vaje od 4. do 6. maja. Bile so namenjene v prvi vrsti Marijini družbi. K sklepu je bilo 13 družabnic sprejetih nanovo. Za to izvanredno pobožnost se prav lepo zahvaljujemo vlč. g. misijonarju Birkcu za prelepe govore.

Nazarje. Imeli smo od 23. do 25. marca duhovne vaje za mladeniško in dekliško Marijino družbo in za tretji red.

Galicija pri Celju. Število članic se je pomnožilo za 21. Dve pridni članici, Marija Tkavc in Antonija Reher, sta umrli. — Za abstinenco se prav pridno pripravljamo; pogostno sv. obhajilo se je že precej udomačilo. Tudi število »Bogoljubovih« naročnikov je naraslo.

Ljutomer. Dne 17. marca je umrla 24 let stara Nežika Tarča za jetiko. Dva dni pred smrtjo je rekla, da ji je sicer vseeno, ali je živa ali mrtva, za zdravje pa vseeno ne bo prosila. Počivaj v miru!

Ribno pri Bledu. Dne 25. marca je bilo nanovo sprejetih 15 deklet. Družba šteje sedaj 91 udov. Po celi fari se pozna vpliv družbe, zlasti njenega vodstva. Dobri časopisi prihajajo v faro v prav zadovoljivem številu.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Naša Marijina družba se je letos v postnem času precej prenovila, kar je bilo potrebno. Dne 18. marca je pristopilo 16 novih članic, skupaj nas je okrog 150. Pogrešamo mesečnih shodov; žal, da nam naš blagi g. voditelj radi preobilega posla ne morejo ustreči. Zato si pa same med seboj pomagamo z nauki in z lepimi zgledi. Dne 25. marca se je ponovila posvetitev Ma-

rijinih darovank. Ravno ta dan je bila tudi vizitacija 3. reda.

Spominjajte se umrlih!

Marija Koren, Sv. Jakob v Ljubljani.
 Marija Černivec, Sv. Jakob v Ljubljani.
 Marjeta Prek, Sv. Jakob v Ljubljani.
 Ivana Vidmar, Horjulj.
 Jera Lukman, Prevoje pri Brdu.
 Ivana Šerek, Zatičina.
 Tilka Kovač, Zagorje ob Savi.
 Marija Jenko, Tržič.
 Ana Plut, Semič.
 Jožefa Smrekar, Trbovlje.
 Helena Ušaj, Trbovlje.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Marijina družabnica za vredno prejetje sv. zakramentov ter svojega dušnega vodnika. — Marijina hči, da bi dobila nazaj poneverjeni denar. — Marijina družabnica za pomoč v neki dušni zadevi ter svojega dušnega vodnika. — Marijina družabnica v dosegu zaželjenega poklica ter da bi zamogla iste izpolnjevati; za darove sv. Duha in za stanovitnost v dobrem. — Dve Marijini družabnici za pravo rabo jezika in za ohranjenje dobrega imena. — Neka oseba svojega brata v Ameriki, da bi se srečno vrnil v domovino. — Marijina družabnica za vredno prejetje sv. zakramentov in stanovitnost v Marijini družbi. — A. K. za zdravje materi in bratu ter za odvrnitev nesreč pri živini. — Marijina družabnica za dušni mir, zmago v skušnjavah ter vredno prejetje sv. zakramentov. — Marijina hči vdana nagli jezi za dar potrpežljivosti in ponižnosti ter vredno prejetje sv. zakramentov. — Neka oseba svojega brata-vojaka, da bi se srečno vrnil iz vojne. — Neka oseba svoje ožje sorodnike, da bi se med njimi poravnal družinski prepir. — Neka oseba, da bi zamogla premagati hude skušnjave zoper čistost ter vztrajati stanovitna v dobrih sklepih. — Vse še ne uslišane prošnje.

ZAHVALE

M. J. presv. Srcu Jezusovemu in Marijiniemu sv. Jožefu ter sv. Antonu za obilo milosti in rešitev iz hudih stisk. — A. W. presv. Srcu Jezusovemu, brezmadežni Devici Mariji, sv. Antonu in vernim dušam za hitro pomoč v važni zadevi. — Franc Korošec se zahvaljuje sv. Jožefu in presv. srcema Jezusa in Marije za zopetno srečno svidenje cele obitelji. — Marijina družabnica lurdski Materi božji v Rajhenburgu za ozdravljenje in za večkrat uslišane prošnje. — A. S. presv. Srcu Jezuso-

vemu in Marijinemu ter rakovniški Materi božji za uslišanje v neki zadevi. — M. Grebenc se zahvaljuje sv. apostolu Judu Tadeju za uslišanje prošelj v par velikih skrbeh in težavah. — Neka oseba presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter sv. Jožefu za zboljšano zdravje. — M. Štukelj se zahvaljuje presvetemu Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Roku, čast. Janezu Bosku ter lurški Materi božji, da je njen brat po hudi opeklini kmalu popolnoma ozdravel. — M. J. sv. Jožefu za zadobljeno zdravje.

Darovi.

Za Misijonsko zvezo. Veleč. g. Fran Vidmar, župnik pri Sv. Trojici v Trzišču, 50 K; Nežika Slovša, Ljubljana, 20 K; Neimenovana 4 K; Ivana Zupanc 200 K; preč. g. Ivan Lavrenčič, dekan iz Kamnika, 20 K; Neimenovana 50 K; Neimenovana iz šk. 50 K; † Anica Treu 20 K; veleč. g. Janez Kepec, župnik, Selca, 200 K; Ana Kastelic, 200 K; M. Ulčnik, štajersko, 20 K; Jože Novak in Franc Krašovic, vojaka na bojišču, po 5 K.

Iz žaline je prejela Misijonska zveza še dva uda po 200 K, in sicer sestri Marija Novljan in Ana Javornik, rojeni Kastelic, skupaj 400 K, in Frančiška Kastelic 200 K. Skupaj iz žaline samo ustanovna 2600 K. Neimenovana od ravnolam 23 K.

Za invalide. Trafika Smrke, Ježica, 20 K; rodbina Valenčič, Trnovo, 20 K; Neimenovan iz Ljubljane 25 K.

Za Vincencijeve sirote. Kolenc Neža, Rimske Toplice, 20 K; Neimenovana 13 K; Neimenovana 30 K; Ana Stor, Ljubljana, 20 K; Neimenovan, Dobrova, 10 K; g. Rojc, dekan, Tolmin, 20 K; Neimenovana 50 K; Josip Ipavec, Jesenice, 20 K; cerkveni pevci v Razdrtem 10 K; Dekleta iz straže pri Št. Rupertu po g. Lomšku 22 K; Neimenovan 7 K; Dekliška Marijina družba Dobrnič 230 K; Marijina družba Loče pri Beljaku 6 K; Neimenovana po g. Goričanovi 100 K; Korenika Antonija, Portorose, 20 K; Urška Brlogar, Ljubljana, 20 K; Neimenovana 10 K; Marijina družba frančiškanske župnije, Ljubljana, 84 K; Neimenovan 5 K; gđc. Erzin, Ljubljana, 10 K; Neimenovana po g. Goričanovi 100 K; Andrej Vilfan, nadučitelj, Šmartno pod Šmarno goro, 27 K; Neimenovana iz Ljubljane 50 K; Neimenovana 30 K; Neimenovana 5 K; Družba Marije Milostljive v Trstu 100 K; Ivan Gogola, voj. kurat, 20 K; Minka Bregant in Ivanka Selan 10 K; Emil Zupan, rač. podčastnik, 10 K; Neimenovan 44 K; zbirka, nabrana ob priliki izleta odbornikov »Dobrodelnosti«, 28 K; Ma-

tevž Zupan 20 K; Frančiška Semlič, Poterna, 10 K; neimenovana, Poterna, 10 K; Roža Devetak, Bruck ob Litvi, 7 K.

Društvu »Dobrodelnosti«. župni urad Krka 40 K; Murn Josip, Trnje, 6 K; Perko Apolonija, Češnjice v Tuhinju, 10 K; Marijina družba Ormož 20 K; Jos. Zidar, Ljubljana, 14 K; župni urad Črnič pri Polhovgradcu 8 K; župni urad Sorica 10 K; župni urad Begunje pri Cirknici 40 K; Marijina družba Sv. Križ pri Trstu 12 K; Peter Švegelj, župnik Movraž, Buzet, 14 K; župni urad na Selih 5 K 41 vin.; župni urad Goriče pri Kranju 11 K 40 vin.; Janko Barle, mestni župnik, Ljubljana, 14 K; Neimenovan, Pečine-Slap ob Idriji, 20 K; Rejc Ivan, župnik, Sv. Križ-Cesta, 14 K; Fr. Štrukelj, Grahovo ob Bači, 19 K; presvetli dr. Franc B. Sedej, nadškof goriški, 34 K; M. Schmid, župnik, Solčava, 6 K; Marijina družba Prečina 10 K; Marijina družba Šmartno pri Litiji 17 K 12 vin.; Franc Gnejzda, fin. nadpaznik, Pulj, 10 K; Ivan Luskar, Mozirje, 44 K; Ignacij Valentinčič, dekan v Komnu, 20 K; dr. Marinko, Mavčiče, 10 K; M. Zdešar, Horjul, 10 kron.

Za najpotrebnejše misijone. J. Dolar, Vrba pri Borovnici, 20 K; Gregor Galičič, Volaka, 6 K; Simon Tömel v Pudaču, Koroško, 100 K; Frančiška Zelenik, Žirovnica, 50 K; Ljudska hranilnica in posojilnica v Škofji Loki 100 K; Frančiška Prijatelj, Št. Vid pri Vipavi, 7 K; Josipina Kavčič 30 K.

Za vojaško čtivo. Marija Wigele, Veliki Gaber, 10 K.

Za kruh sv. Antona. Neimenovani 10 K; »Vaa« 20 K; kaplanija Postojna 2 K 46 vin.; Andrej Uznik, Sela na Koroškem, 1 K; Janez Drole, Obloke, 10 K; Frančiška Urbančič, Gor. Logatec, 10 K; Mana Keržič, Vodice, 10 K; neimenovana iz Zagona 5 K; Franc Kosmelj, Žalec, 10 K; kaplan Viktor Švigelj, Bloke, 9 K; »Vaa« 10 K; župnik Ivan Nagel, Št. Ilj ob Dravi, 2 K.

Za slovenske misijone. Marijina družba Šmarje pri Ajdovščini 22 K.

Za popravo cerkve na Svetih Višarjah. Neimenovana, Žiri, 10 K; zbirka po neimenovani osebi 3 K 20 vin.

Za bolgarske misijone. Katarina Mlekuž, Mrtvice, Dolenjsko, 50 K; Marija Robič 20 K (za vsakdanji kruh); župnik M. Poljak 20 K (za vsakdanji kruh); J. Pečolar 10 K.

Za afrikanke misijone. Neimenovana oseba iz Preb. 24 K; Frančiška Zalaznik 20 K; neimenovana iz Žalca 10 K 80 vin.; župni urad Cerklje na Gorenjskem 78 K.

Za misijone. Marija Kožuh, Špitalič, Štajarsko, 10 K; N. N., Korte, 10 K; Katarina Kofol,

Bača, Primorsko, 14 K; neimenovana iz Čepovana 10 K; Franc Zmazek, župnik, Sv. Benedikt v Slov. goricah, 50 K; N. N. Korte, 25 K.

Za misijone sv. Vincencija. Franciška Šah, Babno, Štajarsko, 5 K.

Za balkanske misijone. Jos. Lavrič, župnik na Brezovici, 10 K.

Za bosanske misijone. Roža Devetak, begunka, Bruck ob Litvi, 7 K; J. Pečolar 10 K.

Za zamorce. župni urad Bučka 70 K.

Za stradajoče. Katarina Mlakar, Hajdina, 20 K.

Za bratovščino sv. Rešnjega Telesa. Katarina Mlekuš, Mrtvice, Dolenjsko, 30 K.

Za bratovščino sv. Dizma. Katarina Mlekuš, Mrtvice, 20 K.

Za dekliško sirotišnico v Sarajevu. Katarina Mlekuš, Mrtvice, 50 K.

Za Dejanje sv. Detinstva. Kat. Mlekuš, Mrtvice, 30 K.

Za odkup poganskih otrok. Neimenovana oseba (za deklico z imenom Marija) 20 K; družina Žerjal, Brje na Goriškem (za dečka z imenom Albert) 30 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Zbirka iz Verda pri Vrhniki 13 K 20 vin.; župnik F. Zbašnik v Hrastju 8 K (III. zbirka); župnik F. Pavšič 5 K; župnija Sv. Križ pri Kostanjevici 100 K; Šmartin pri Kranju 42 K 50 vin. (zbrala gdčna. M. pl. Kleinmayr); Trnovo na Notr. 100 K; Vel. Lašče 100 K; Št. Peter pri Novem mestu 35 K; Dijaški dom 5 K; Mokronog (6 vencev) 201 K 60 vin.; naročniki »Bogoljuba« v Vodica 50 K; Št. Lenard na škofjo Loko 30 K; Št. Vid pri Ljubljani 52 K 62 vin.; Hinje 61 K 80 vin.; Trboje 15 K; Hrenovice 80 K (zbrala Marijina družba).

Škedenj pri Trstu. Dekliška Marijina družba precej dobro napreduje, ima dva krat v mescu, drugo in četrto nedeljo, shod; skupno sv. obhajilo vsako prvo nedeljo. V družbi je tudi evharističen odsek. Družbenice pristopajo rade k sv. obhajilu, posebno prvi petek v mescu, ob nedeljah in tudi med tednom. Vpisane so tudi v misijonski odsek in Detinstvo. — Imamo tudi družbeni pevski zbor, ki poje v cerkvi, posebno za šolske sv. maše. — V zadnjem letu smo

imeli dva pogreba družbenic, ki ju priporočamo v molitev: rajno Marcele Sancin in Angelico Plešnar, ki je bila na smrtni postelji sprejeta v družbo. — Slovesen sprejem smo imeli na belo nedeljo. Msgr. Ivan Slavec je imel pri tej priliki slovesen govor. 20 je bilo sprejetih v družbo, 17 v Vrtec.

(Došlo ravno pred sklepom lista.)

LISTNICA UREDNIŠTVA.

H. M. v T. Kdor je posvetil Mariji svoja dobra dela na Grinjonov način in storil junško dejanje za duše v vicah, more nakloniti dobra dela in odpustke posameznim osebam (staršem i. dr.) samo potom prošnje, t. j. s tem, da prosi Marijo, naj nakloni to in to, če ona spozna za dobro, tej in tej duši. Kajti kar je človek enkrat oddal, nad tem ni več sam gospodar. Ni pa najmanjšega dvoma, da bo Marija tako prošnjo gotovo uslišala. Če bi preprost človek podaril kralju svoje posestvo, potem pa kralja prosil, naj od tega posestva podpira njegove ubožne starše, ali mu bo kralj to prošnjo mogel odreči?

O. K., Celje. Cerkev je sežiganje mrličev prepovedala in določila, da, če si kdo v oporoki izgovori, da ga morajo sežgati, se mu mora odreči cerkven »pokop«. Razlogov za to prepoved ne bomo navajali. Vernemu kristjanu zadostuje, da ve, da je prepovedano.

Nemojte se srditi, prijatelji dragi, ako Vaši dopisi ne pridejo na beli dan brž, ko jih pošljete. Glejte, od zadnje številke do današnje je bilo odloženih celih 16 člankov in 12 pesmi. In podobno je vselej. Uredniku se godi kakor človeku, ki leži v prekratki postelji, a se ne da podaljšati. Torej potrpite lepo drug z drugim!

Slik deklet, ne zamerite, ne moremo pri-
našati. Biti bi moralo kaj prav izrednega. Če namreč s tem začnemo, bi hotela vsaka imeti svojo umrlo prijateljico v »Bogoljubu«, in če se eni ustreže, se drugi ne more odreči. Tudi nima veliko pomena; kajti »Bogoljub« mora bolj poučevati, kakor radovednost nasičevati.

Lepi življenjepisi gospe dr. Voduskove prične prihajati prihodnjič.

Pesnica pesni »Materina žalost in veselje« naj se blagovoli javiti; na poslanem zvezku ni nič imena.

Sprejemajo se samo pravilno in čedno pisani spisi.

15. Petek. Praznik presv. Srca Jezusovega. Popolni odpustek: a) vsem vernikom v cerkvah, kjer se obhaja praznik presv. Srca Jezusovega, pod navadnimi pogoji; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega danes ali prihodnjo nedeljo; c) udom apostolstva molitve; d) udom bratovščine naše ljube Gospe v bratovski cerkvi; e) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

17. Nedelja. Zv. Pavel Buralis. Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

19. Torek. Zv. Mihelina. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 3. dan.

21. Četrtek. Sv. Alojzij. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmo svete zakramente, obiščejo oltar, kjer se ta praznik obhaja, in molijo po namenu sv. očeta.

24. Nedelja, zadnja v mescu. Sv. Janez Krstnik. Popolni odpustek: a) vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec; b) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan; c) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; d) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; e) udom družbe treznosti; f) tretjerednikom kakor 3. dan.

29. Petek. Sv. Peter in Pavel. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; spovednik more obisk cerkve spremeriti v kako drugo dobro delo; c) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; d) udom bratovščine za uboge duše v vicah danes ali v osmini; e) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

Darovi.

Za Vincencijev dom. Več oseb iz Idrije 40 kron.

Za odkup poganskih otrok. Kaplan Viktor Švigelj, Bloke (za dve deklici), 40 K; neimenovani 40 K; Barbara Kurnik, Ledenik (za deklico z imenom Barbara), 24 K.

Za sirote. Dekliška Marijina družba na Rodici 10 K.

Za »Misijsko mašno zvezo«. Neimenovani v H. 50 K.

Za »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda«. Župni upr. J. Miklavčič, Zavratec, 4 K; Marijina družba Ledine nad Idrijo 22 K; župni urad Ledine 10 K.

Za po potresu oškodovane. Mihael Saje, župnik v pok., Skaručina, 10 K.

Za bratovščino sv. Dizma. Župni urad Cerklje 11 K.

Za popravo cerkve na Sv. Višarjah. Zbirka po M. Rebolj, Hraše, 6 K.

Paramente

cerkveno orodje, celotne cerkvene
oprave itd.

dobavlja najcenejše

JOSIP VEND, specialna trgovina,

Gabl ob Orlic, Češko.

Najboljše nadomestilo za dragi in nezdravi ruski čaj in kavo nam daje novi iz domačih rastlin napravljeni aromatični, zdravi, okusni in naravni zeliščni jedilni čaj — kot nadomestilo za škodljivo kavo in ruski čaj. Najboljša pijača za zjutraj z rano, citrono, mlekom ter Sida-mednim praškom ali Sida-limonadnim praškom in tudi brez vsakršnega dodatka. Kdor nemara postati nervozen, naj pije sam in daje posebno otokom želiščni jedilni čaj. 1 zavoje (zadostna za 14 dni) stane 50 vinarjev. Po pošti se pošilja najmanj 10 zavojev in se dobi pri:

Josip Berdajs,

Ljubljana, III., Zeljarska ulica št. 7.

Nikakega zobobola

več, nobenih noči brez spanja. »Fides« lajša bol pri vseh zobobolih kakor tudi pri najtrdovrat. revmat. zobnih bolečinah, kjer so odrekli vsa sredstva. Pri nusupehu denar nazaj! Cena K 1:50, 3 tube K 4:—, 6 tub K 5:50. — Nikake zobne prhlje več. Srečno bele zobe dosežete z XIRIS zobno vodo. Takojšnji učinek. Cena K 2, 3 st. K 5. KEMENY, Kaschau I., pošt. pr. 12-7. 59 Ogrsko.

Zastonj in poštne prosto

dobi vsak na željo moj glavni katalog s ca 4000 slikami ur, srebrnine, zlatnine, godbenih in brivskih predmetov. Šolske in koncertne violine po K 12, 13, 16, 18, 22, 30, 40 in više. Dobre harmonike a K 8, 10, 12, 14, 16, 22, 30, 40, 50, in više. Zamena dovoljena ali denar nazaj. — Pošiljatev po povzetju ali predplačilu.

Razpošiljalnica.

JAN KONRAD c. in kr. dvorni dobavitelj,
Most (Brüx) šte. 1752, Češko.

2633

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam. Cena lončku z jamstvenim pismom K 1:75, 3 lončki K 4:50, 6 lončkov K 7:50. Stotine zahvalnic in priznalic. — KEMENY, Kaschau (Kassa) I., pošt. predal 12/390, Ogrsko.

Vojna zapestna ura

natančno regul. in repds. Nikel ali jeklo K 12.— 16.— 20.— z radij. svetiln. kazališčem K 16.— 20.— K 24.— vsrebrnem okrovu K 18.— 24.— K 28.—, z radij. svet. kazal. K 30.— 36.— srebrna zapestn. ura na elast. K 30.— 36.— 40.— 14 kar. zlata zapestna ura na elast. K 100.— K 120.— K 140.— 3 letno pismeno jamstvo. Pošilja po povzetju. Nikak riziko! Zamenja dovoljena ali denar nazaj.

Prva tovarna ur Jan Konrad

c. in k. dvorni založnik Brax št. 1557 (Češko.)

Na željo se vsakomur zastonj pošlje moj glavni cenik.

Razširjajte „Bogoljuba“!

Bogata zaloga

546

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neom. zavezo v Ljubljani

sprejema prijave na

šesto 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po objavljenih pogojih, tako da stane nominalnih K 100.— :

I. davka prosto 5 1/2 % amortizacijsko drž. posojilo **92 K.**

II. davka proste 5 1/2 % 1. maja 1927 vračljive drž. zakladnice **93.50 K.**

Vrednostni papirji avstr. vojnega posojila se sprejmejo v brezplačno shrambo in upravo.

Dnevnik:

„Slovenec“

stane po pošti prejeman:

Sobotna izdaja celoletno 7 kron.

celoletno	K 26.—
polletno	„ 13.—
četrletno	„ 6.50
mesečno	„ 2.20

KATOLISKA TISKARNA

V LJUBLJANI

sprejema v tisk vsakojake tiskovine od preproste do najfinejše izvršitve.